

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

MART - NİSAN 2005

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Altan İLTER

Yazı Kurulu

Altan İLTER

Mevlüt ÖKSÜZOĞLU

Ahmet DEVİREN

Mehmet ERGÖNÜL

Osman Sulhi AKSU

Teknik Yönetmen

Ömer ÖZTÜRK

Yazışma Adresi:

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği
Hoşdere Caddesi, Akasya Apt. No: 41-2 A
Y. Ayrancı / ANKARA

Tel: (0 312) 426 75 90 Faks: (0 312) 354 78 38

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,
PTT 101843 no.lu Çek Hesabı
T.C. Ziraat Bankası Ankara Yenışehir Şubesi
Hesap No: 441169

Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın
iade edilmez ve telif ücreti ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler
yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Ahlâk Yasası'na uyar.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara Valiliği'nin
12.09.1991 gün ve 8202 yazıları ile ayda bir çıkar.

Yıl: 15 Sayı: 160 - 161

MART - NİSAN 2005

Dizgi-Mizanpaj: **Marina Tanıtım - 232 00 01 (pbx)**

Baskı : **HAS-SOY Matbaacılık**

Tel : 0 312 341 59 94 / 384 03 04

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Muhabirleri:

Emrullah GÜLER : Malatya-Ağın

Şükrü GENCER : İzmir

Ahmet SAMUR : İstanbul

Ön kapak : Keklik, Osmanbaşı ve Ağın
(Fotoğraf: Erdal YAZICI)

SAYFA

İÇİNDEKİLER

3-6	Biraz da Sesli Düşünelim Altan İLTER
7	1915'ten 2005'e... İlhan SELÇUK
8	Çanakkale Destanı (Şiir) Fahri ERSAVAŞ
9	Sarıkamış Destanı (Şiir) Mustafa YORULMAZ
10-12	Büyük Eğitimci Hilmi Ziya Apak Nâzım BAYATA
13-16	Ağın Sevdalıları H. Edip OĞUZ
17	Ağın-Eğlin-Arapgir (Şiir) Nurettin Gür OZANOĞLU
18-19	Büyük İkramiye Ahmet SAMUR
20	Kutlu Ateş Şerif AYDEMİR
21-22	Dünya Kadınlar Günü Şükran ÇAĞLAR
23	Orada (Şiir) Mustafa ÖZDEM
23	Artık Sabah Olmayacak (Şiir) Gülsun PAYLAŞAN
24	Dergi Şeref Bedri ERDEM
25-26	Tavuk Etinde Hormon Var! (mı?) Mehmet AKBAŞ-Uğur AKBAŞ
27	Antalya'da Bir Ağınlı Nihat ERTUĞRUL
27	Ağın Dergisine Emek Verenler Av. Ayla BAHTIYAR
28	Gençler Köşesi: Ağın'da Gün (Şiir) Seren ONAT
28	Öğrenci Fıkraları Gizem ÖZKUL
29	Fıkralar İsmail N. BEYDEMİR
30	Haberler
31	Doğum-Evlenme-Ölümler

BİRAZ DA SESLİ DÜŞÜNELİM

Altan İLTER

“Ağın Düşün ve Sanat Dergisi”, bir önce çıkan Ocak-Şubat 2005 sayısıylayla 38. yaşına girmiştir. Tam 15 yıldır ise aralıksız olarak yayımını sürdürmektedir.

Güzel Ağın’ımızdan tatlı esintiler getiren, birçok anımızı gün yüzüne çıkaran, Ağın seveda ve tutkumuzu coşturan, Ağın’ın sosyal, kültürel, ekonomik sorunlarını masaya yatırarak bunlara çözüm yolları arayan/aratan dergimiz, ekonomik koşulların tüm olumsuzluklarına karşın; yalnızca, evet yalnızca siz okurlarından aldığı güç ve destekle, tüm sorunların üstesinden gelmeye, ortaya çıkan darboğazları aşmaya çalışıyor.

Okurlarımız; artık ekonomik yönden verdikleri desteği, sayfalarımızın çeşitli açılardan zenginleşmesi için de vermeye başladılar. Adres değişikliklerini bildirmedikleri için veya dergi aldıkları halde abone bağışlarını ödememekte ısrar eden (!) okurlarımızın, dergi aboneliklerine son verilmesine karşın, abone sayımız her geçen gün biraz daha artmaya devam ediyor. Bu sayı, şu anda rekor düzeye ulaşmış durumda... Sizlerin de değerli katkılarıyla, bu sayıyı daha üst düzeylere ulaştırma azim ve kararlılığında olduğumuzu burada bir kez daha vurgulamakta yarar görüyoruz.

Öte yandan, dergimizin sayfaları aramıza yeni katılan okurlarımızın da katkılarıyla daha bir zenginleşmeye başladı... Değişik kalemlerden, farklı objektif ve fırçalardan sayfalarımıza yansıyan yazı, şiir, fıkra, desen, fotoğraf vb. ürünlerle içerik yönünden giderek daha da zenginleşiyoruz... ve zenginleşmeye de devam edeceğiz.

* * *

Mart-Nisan, ülkemiz tarihi açısından çok önemli olayların yaşandığı aylardır. Bundan 90 yıl önce; Sarıkamış’ta, Çanakkale’de, Kafkaslar’da, Yemen’de... Filistin, Irak, Galiçya, Romanya, Makedonya cephelerinde yüzlerce Ağınlıyı şehit verdik... onlarca, yüzlercesi de gidip bir daha geri dönemediler. Mezarlarının yeri bile belli değil... Geriye, “Gazi” olarak dönenler ise o kadar az ki!.. (1998 yılında Milli Savunma Bakanlığı tarafından yayımlanan “Şehitlerimiz” adlı kitapta, 1. Dünya Savaşı sırasında “şehit”, “yaralanarak şehit” olarak adları belirtilen 147 Ağınlı şehidin adı yer almaktadır. Kayıp, esir, hastalık, eceli ile ölümler ise bu sayıya dahil edilmemiştir. Aslında, bu kitaba adları girmeyen daha yüzlerce Ağınlı şehit bulunmaktadır. Bu konu ile

ilgili daha ayrıntılı bilgi almak isteyen okurlarımız, Ağın Düşün ve Sanat Dergisi’nin Kasım-Aralık 2000 ile Ocak-Şubat 2001 sayılarında, değerli hemşehrimiz İsmail Karaman’ın yazısından yararlanabilirler.)

İşte bu nedenlerden dolayıdır ki, dergimizin bu sayısının bazı sayfalarını; 250 bin dolayında şehit/yaralı/kayıp vererek, tarih sayfalarına altın harflerle kazıdığımız Çanakkale Savaşı ile yaklaşık 78 bin askerimizin (çoğunun) açlık ve donmak suretiyle şehit oldukları Sarıkamış Destanı ile süslemeye çalıştık.

Bu yazı ve şiirleri beğeneceğinizi umuyoruz.

* * *

Türklerin Anadolu’ya ayak basışı ve yerleşmeleri, 1071’de Alparslan ile Romen Diyojen arasındaki Malazgirt Savaşı ile başlamıştır. O tarihten itibaren Anadolu’yu kendilerine yurt edinmeye başlayan Türkler, çeşitli adlar altında, yaşamlarını burada sürdürmeyi devam ettirmektedirler.

Anadolu Selçuklu Devleti’nin parçalanarak Beylik’lere bölünmesi üzerine, Eskişehir-Sakarya-Söğüt üçgeninde ufak bir Beylik halinde kurulan Osmanlı Devleti, zamanla Osmanlı İmparatorluğu adıyla anılan koca bir devlet haline gelmiş ve bununla da yetinmeyecek 1453 yılında Fatih’le İstanbul’u fethederek, bir çağı kapatmış yeni bir çağı başlatmıştır. Osmanlı’nın nal sesleri hiç durmamış ve dünyanın en büyük en güçlü ülkelerinden biri haline gelmiştir. Kanuni Sultan Süleyman döneminde ise Osmanlı’nın gelişmesi doruk noktalara ulaşmıştır.

Fakat, yaşanan bu parlak dönemler ve şaşılağan günler, ne yazık ve acıdır ki fazla uzun sürmemiş ve 16. yüzyılın sonlarına doğru önce duraklama sonra da yavaş yavaş geriye dönüş günleri başlamıştır.

20. yüzyılda, 1914 yılında başlayan 1. Dünya Savaşı ise Osmanlı’nın sona yaklaştığının bir göstergesi olmuştur. Savaş, Osmanlılar açısından yenilgi ile sonuçlanmış ve başlangıçta 2.8 milyon olan asker sayısı, ateşkes sırasında 560 bin kişiye düşmüştür. Savaş sonrası ortaya çıkan olumsuz gelişmeler, Osmanlı’nın üzerine bir karabasan gibi çökmüştür.

Bir zamanlar üç kıtada at koşuturup, o ülkelerin kültürünü, mimarisini, sosyal yaşantısını etkileyen, ekonomisinden pay alan Osmanlı, yanlış ve tutarsız politikalarının doğal bir sonucu olarak acz içinde kalmış ve

Sevr Antlaşması hükümleri çerçevesinde de müttefik devletler, Osmanlı'nın topraklarını bölüşmenin çabası içerisine girmişlerdir.

Ancak, bu ülkenin asil ve tarihi kahramanlık destanları ile dolu olan insanları, güç koşullardan hiçbir zaman yılmamış ve umutlarını yitirmemişlerdir. Özellikle, Ankara Hükümeti'nce tanınmayan Sevr'in acımasız hükümleri, Mustafa Kemal ve silah arkadaşlarının önderliğinde; kadını erkeğiyle, çocuğu çocuğuyla, sakatı yaşlısıyla birleşerek ve göğüslerini düşman kurşunlarına siper ederek, önce vatan topraklarını düşman işgalinden kurtarmışlar; daha sonra da yeni Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmuşlardır.

Tüm bu gelişmelerin ardından, Türkiye Büyük Millet Meclisi, cumhuriyet ilkelerine koşut olarak, yeni devrim yasalarını art arda uygulama alanına koyarak, laik, demokratik, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin günümüze kadar başarı ile gelmesine olanak sağlamıştır.

O Türkiye Cumhuriyeti ki, perde arkasında kötü emel besleyen bazı kişilerin tüm yıpratma çabalarına, ara sıra sinsice çıkarılmaya çalışılan çatlak seslere karşın ilk günkü gibi dimdik ayakta durmakta ve durmaya da devam edecektir.

Ulu Önderimiz M. Kemal Atatürk'ün, Türk ulusuna armağan ettiği cumhuriyeti; karalamaya, lekelemeye, hele hele yok etmeye, hiç ama hiç kimsenin gücü yetmeyecektir.

* * *

Yazımıza; dergimizin şu andaki durumundan başlayarak, Osmanlı'nın gelişmesi, yükselmesi ve parçalanması sonucunda yerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk günlerinden günümüze kadarki süreçte geçirilen evrelere kısaca değinmeye çalıştık.

Ve bu arada karşımıza çıkarak, bizleri hayretler içerisinde bırakan, derin düşüncelere iten, bazı durumlarda ulusal bağımsızlığımız ile güvenliğimiz için çeşitli tehlike oluşturabilme olasılığı bulunan bazı konuları da sizlerle dertleşme/paylaşma gereği duyduk!..

Son dönemlerde artık moda ve alışkanlık oldu...Gün geçmiyor ki yazılı-görsel medyada şu tür haberlerle/görüntülerle karşılaşmayalım:

AB'ye girebilmenin ön koşulu Kıbrıs!..

Şu, şu... yasalar çıkmazsa, AB hayal!..

Bazı kuruluşlar özelleştirilmezse, şu kadar işçinin/memurun işine son verilmezse, Dünya Bankası'ndan kesinlikle kredi yok!..

AB'ye giriş günleri yaklaştı, Ermeni olayları tekrar gündemde!..

İç terör yeniden hortladı!

Anayasa Mahkemesi, yabancılara toprak satışını öngören yasanın uygulanmasını durdurdu!...

Yazımızın bundan önceki bölümlerinde de değindiğimiz gibi, 1. Dünya Savaşı'nda uğradığımız ağır yenilgi üzerine, canımızdan/kanımızdan bile önde tuttuğumuz o güzelim Anadolu toprakları, düşmanlarımız tarafından paylaşılmaya çalışılmış ve Anadolu insanı, tüm uluslara örnek olacak bir davranış sergileyerek; hiçbir ayırım gözetmeksizin birbiriyle kenetlenmiş; tek vücut tek yumruk olmuş ve bir balyoz gibi düşmanın tepesine inerek; bu güzel vatani düşman işgalinden kurtararak, hepimize armağan etmişti.

O Anadolu insanı ki; hiçbir zaman çalışmadan yılmamış ve yorulmamıştır. Çiftçiye eşi, çocuğu, çocuğuyla birlikte bağında/bahçesinde/tarlasında, çırak-zanaatkârısa ufak atölyelerde çalışmaya, öğrenciyse yurdun her yöresinde başlatılan eğitim seferberliğiyle bir şeyler öğrenmeye başlamıştır. Sırım gibi gençler, yanaklarından kan damlayan genç kızlar, Anadolu insanının aydınlık günlere bir an önce kavuşabilmesi için, eğitim ordusunun neferi olabilmek için, yurdun çeşitli yörelerinde açılan köy enstitülerine koşmaya başlamışlardır.

Bir toplu iğne, basit bir makine dahi üretecek teknolojiden yoksun olan yeni/genç Türkiye Cumhuriyeti; bu bağlamda sarp kayaları delerek yurdun çeşitli yörelerine binlerce kilometre uzunluğunda demiryolu döşüyor, azgın dalgalara, hırçın nehirlerle aldırmandan limanlar, köprüler, barajlar, yollar yapıyor, yurdun çeşitli yörelerinde, ilk planda Anadolu insanının temel gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik bez, dokuma, çimento, şeker, tek el vb. onlarca, yüzlerce fabrika kuruyordu.

Ve bu kararlı, tutarlı politikalar sonucunda, bu fabrikaların bacalarından, hiç durmadan aralıksız olarak yükselen dumanlar, doğal olarak ülke ekonomisinin gelişmesini/kalkınmasını sağlamıştır. Bu genç cumhuriyet; hızlı kalkınma/gelişme temposuyla bırakın kendi yağıyla kavrulmayı, Osmanlı'dan devraldığı borçlarının bile ötelenmeden ödenmesini gerçekleştirmiştir.

Ama ne olmuşsa olmuş, düzgün akan sular tersine akmaya başlamıştır!.. Ülkemizde, 1950'li yıllarda başlayıp, yeni dünya düzenine paralel olarak 1980'li yıllardan itibaren ivme kazanan özelleştirme, küreselleşme hareketleri ile devletin elinde olan bu tesisler birer birer elden çıkarılmaya başlanmıştır. Çıkarılma işlerine halen de devam edilmektedir.

Ancak, işin en ilginç ve trajikomik yanı ise, devlet eliyle üçüncü şahıslara satılan bu tesislerin bazılarının para alınamamıştır. Tesisleri satın alanlardan bazıları da devleti dolandırdıkları gerekçesiyle tutuklanmıştır. Bu

arada, halkın ucuz ve sağlıklı et gereksinimini karşılamakla yükümlü Et-Balık Kurumu'nun satışı da Türk mizah tarihine geçecek komikliklerle doludur. Özel bankaların batması ve borçlarının devlet eliyle ödenmesi de üzerinde ciddi olarak düşünülmesi gereken konulardan bazılarıdır... Satışa çıkarıldığı halde yıllardır alıcısı çıkmayan tesislerin bulunması ve bu dev tesisler için saptanan satış bedellerinin arsa bedelinden bile düşük tutulması, özelleştirme işlerinin ne kadar ciddiyetten uzak ve vurdumduymaz bir şekilde yürütüldüğünün somut örnekleridir. Bu örnekleri o kadar çoğaltmak mümkün ki, buna sayfalar, evet, sayfalar yetmez!

"... *Başta bütün dünyanın saydığı başkumandan/Demir ağlarla ördük anayurdu dört baştan*" diye 10. Yıl Marşı'mıza bile konu ettiğimiz, yıllarca karayollarını ön plana çıkararak az yatırım ödeneği vermek suretiyle geri plana ittiğimiz demiryollarımızda, artık 3. şahıslar eliyle de yük/yolcu taşımacılığı yapılabilecek... Demiryollarının 7 limanından 6'sı özelleştirme kapsamına alındı bile... çimento fabrikaları, Kardemir, Seka, Sümerbank, Seydişehir Alüminyum, orman ürünleri, Tüpraş, Petrol Ofisi, Petkim, Ataş, Petlas, Telekom, Tekel İdaresi, Türkiye Denizcilik İşletmeleri vb. satıldı veya satılmak üzere sırasını bekliyor...

Özelleştirme konusunun dışında, dış güçler ve ülkeler karşısında da maalesef kararlı/tutarlı/sağlam bir politikamız yok!.. Son 20-25 yıldır gözlerimizin önünde gerçekleşen çeşitli olayları, toplum olarak, ülke olarak o kadar kanıksadık ve benimsedik ki... Ekonomi ve dış politika başta olmak üzere, değişik alanlarda ve konularda yapmayı düşündüğümüz girişimler/atılımlar/reformların birçoğu, neredeyse bütünü, Avrupa Birliği (AB) ve IMF ile özdeşleşmiş bulunuyor. İşçi-memur-emekli maaşına zam istiyor; IMF olmaz diyor... 1974 yılından itibaren savunduğumuz, "Yavru Vatan", "Kıbrıs Türktür, Türk kalacaktır" diye mitingler düzenlediğimiz Kıbrıs bile, AB'ye girme uğruna feda edilmek üzere!..

Unutulmaya yüz tutan Ermeni tehcir olayları ise ısıtılıp ısıtılıp tekrar önümüze konuluyor.

Bu arada, ülkemizden havalanan bomba yüklü uçaklar, limanlarımızdan asker-mühimmat taşıyarak hareket eden gemiler, komşumuz olan bir ülkede hükümeti devirip, bizler için her an tehlike oluşturabilecek yeni bir hükümet kuruyor... üzerimize ölü toprağı serpilmiş gibi yine susuyoruz!..

Biraz kıpırdandığımız an ise, ülkemizde otuz binden fazla insanın yaşamını yitirmesine, sakat kalmasına, göçlerin yaşanmasına, ayrıca tüm bunların da ötesinde ülke bütünlüğünün bozulmasını amaçlayan bir terör ör-

gütünü, başka bir ad altında, yavaş yavaş etkinliğini ortaya koyabilmek amacıyla tekrar ortaya çıkartabiliyorlar...

Hatta, tüm bunlara ek olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararı ile "Terör başı"nın tekrar yargılanmasına yönelik girişimlerin gizlenmesi amacıyla, yazılan/üretilen senaryolar yavaş yavaş Türk ulusunun beynine enjekte edilmeye başlandı bile...

Sonuç olarak, şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki; diğer ülkeler özelleştirme işine giriyorlarsa, önceden bununla ilgili tüm yasal düzenlemeleri yapıyorlar, sağlıklı, gerçek anlamda vergi düzenlemelerini gerçekleştiriyorlar ve konuya ilişkin gerekli tüm önlemleri zamanında alıyorlar. Ayrıca, her anlamda tutarlı, ciddi, milli çıkarlarını ön planda tutmak ve dış politikalarını belirlemek suretiyle de, gerekli ekonomik kararları daha sonra alıyorlar. Bu bağlamda, dünya devletleri üzerinde, kendi çıkarları doğrultusunda etkili bir şekilde propagandalarını yapıyorlar ve tüm bu aşamaların sonucunda da arzu ettikleri hedeflere daha kolay ulaşıyorlar.

Biz ise, ülke olarak uzun yıllardan beri kısır bir döngü içerisinde bocalayıp, her türlü eleştiri/özeleştirmeden uzak, sivil toplum örgütlerinin uyarılarını tamamen gözardı edip, toplumun/ülkenin çıkarlarını, egemenliğini, bağımsızlığını yok sayıp, dış ve iç güçlerce verilen buyrukları yerine getirmeye çalışıyoruz.

Lozan'da; masaya yumruğumuzu vurup, ekonomik ve ulusal bağımsızlığımızı kazandığımız, toprak bütünlüğümüzü koruduğumuz günleri düşünmekten de kendimizi alamıyoruz!..

* * *

Ülkemiz, bundan yıllarca önce Arap turistlerin akınına uğramış ve özellikle İstanbul'daki konutlar, konuklarımızı kiralık olarak verilmeye başlanmıştı. Ancak, bu furya uzun sürmemiş ve o zamanlar normal değerinin 3-4 katına kadar yükseltile kiralalar, zamanla tabana oturmuştu...

Aradan yıllar geçti... Şimdi de ülkemizin turizm bölgeleri başta olmak üzere birçok yöresine dünyanın hemen hemen tüm ülkelerinden yine insanlar gelmeye devam ediyor. Ama, bu kez turist olarak değil!.. Mal-mülk sahibi olarak!.. Turizm yörelerimizde çeşitli ırklara mensup koloniler çoktan kurulmaya başlandı bile...

Şaka yapmıyoruz!.. Bunlar tamamen gerçek. Ailenin mirasını yiyen haylaz/hovarda bir çocuk gibi; fabrikaları satıyor, tesisleri kapatıyor... Sayıları milyonlara ulaşan yavrularımızı işsizliğe-güçsüzlüğe mahkum ediyoruz... Sık sık çıkarılan afların yanı sıra caydırıcı yasal önlemleri zamanında almayarak, başta büyük şe-

hirler olmak üzere yerleşim yerlerini gasp-kapkaç olaylarının odağı haline getiriyoruz... Yıllardır bordro mahkumlarının sırtında olan vergi yükümlülüğüne diğer kesimlerin de ortak olmasını sağlayamıyor, sağır sultanın bile duyduğu hayali ihracat olaylarını çözüme kavuşturamıyoruz...

Ama, yabancılara ancak uluslararası antlaşmalar, göçler, ilhaklar vb. zorunlu nedenlerle yapılabilen taşınmaz mal satışlarının kapsam alanını genişleterek, tarım alanlarının dahi yabancılara satılmasına olanak tanıyoruz.

Devletin resmi kaynaklarından derlediğimiz bazı istatistiksel verilere isterseniz kısaca bir göz atalım:

- 15.04.2005 tarihi itibarıyla; ülke genelinde taşınmaz edinen yabancı uyruklu sayısı 52.815, taşınmaz sayısı ise 49.567'dir... Bunlar; arsa/arazi sayısı 16.976, alanı 267.423.856 metrekare, arsa/arazi sayısı (binalı/meskenli) 4.872, alanı 1.994.596 metrekare, bağımsız bölüm sayısı 27.764, alanı 3.093.037 metrekare olmak üzere, toplam 272.511.493 metrekareden oluşuyor.

- Yalnızca, 19.07.2003 tarihi ile Anayasa Mahkemesi'nin yasayı iptal ettiği 19.04.2004 tarihleri arasında ise satışı yapılan taşınmaz sayısı 13.031'e, toplam alan da 7.859.405 metrekareye ulaşıyor. Bu dönemde ilk üç sırayı İngiltere, Almanya, Hollanda vatandaşları alıyor. Arjantin, Arnavutluk, Bangladeş, Estonya, Gürcistan, İzlanda, Kolombiya, Litvanya, Nijerya, Portekiz, Slovenya gibi ülkeler, yeteri kadar atağa kalkamayıp 1 taşınmaz ile son sırayı almışlar.

- Türkiye ile arasında taşınmaz edinimi konusunda karşılıklı bulunan ülke sayısı 88'dir. Mal edinimi konusunda aramızda karşılıklı bulunmayan Afganistan, Burma, Cezayir, Nepal, Hindistan gibi ülke sayısı 33'dür. Ülkemizde taşınmaz mal edinimi konusunda talepte bulunmadığından durumu belirlenemeyen Angola, Liberya, Nauru, Tuvalu, Zambiya gibi ülke sayısı 36'dır. Sadece bina mülkiyeti edinebilen Arnavutluk, Azerbaycan, Tacikistan vb. ülke sayısı ise 36'dır.

* * *

Değerli ozanımız Aşık Veysel Şatıroğlu, bir şiirinde dostluğa, vefaya değinerek en sadık yârinin toprak olduğunu vurgulamıştı. Biz de yabancılara toprak satışından esinlenerek, günümüzden 2300 yıl öncesine dayanan bir olayı burada bir kez daha anımsayalım dedik.

"Genç bir hükümdar zamanın birinde Asya bozkırlarında güçlü bir devlet kurmuştu. Hükümdarın adı Mete idi ve Türk ulusu ona Oğuz Han demişti.

Oğuz devletinin kuzey komşusu olan Tunghular, iç savaşlardan sonra genç hükümdar Mete'nin elinde ka-

lan Hun devletinin ezeli rakibi idiler. Deneyimsiz Mete'ye bir elçi gönderip ondan en sevdiği atlardan birini istediler. Türk töresinde at verilmezdi; bu bir savaş çıktığı demektir. Mete, aksakallar kurultayına danıştı. Karar kesindi: 'Türk töresinde at verilmez, savaşılır!' Mete, bu karara karşı çıkarak atı vermeyi tercih etti.

Tunghular atı alınca daha da cesaretlendiler ve bu sefer Mete'den kadını istediler. Kurultay yine 'Olmaz, savaşalım!' dedi. Mete, onları yine şaşırttı ve çok sevdiği hatununu gönderme yolunu tuttu. Halk, onurlarının incindiğini düşünüp, 'Töre bozuldu!' diye söyleniyordu.

Bu arada Tunghulardan bir elçi heyeti daha geldi. Bu seferki talepleri topraktı. İki ülkenin arasındaki sınıra yakın bir yerde, çorak bir arazi vardı. Hiçbir işe yaramayan, ekilip biçilmeyen bir yerdi. Kurultay, atını ve hatununu veren Mete'nin bu araziye vermesinde bir sakınca görmediler; 'Verelim, savaşmaktan iyidir!' dediler. Ama Mete şiddetle karşı çıktı ve Oğuz adıyla tarihe geçmesinin kapısını aralayan kararını açıkladı: 'At ve kadın benimdi, benim şahsi sevgim ve sevgilimdi; ama toprak milletindir. Bağıma taş basarak sevgimi bastırabilirim, ama milletin bağına taş basmak bir hükümdara yakışmaz. Onun birliği ve bütünlüğü, saadetinin temeli olan vatan sevgisine dayanır. En işe yaramayan bir parçası da olsa vatanın tek karışı düşmana verilemez; savaşacağız!..

Savaşılar ve yendiler..."

* * *

Buraya kadar yazılanları gözden geçirip, objektif olarak değerlendirmeye çalışıyorum. Ve bu değerlendirmeler sonucunda;

• Yabancılara taşınmaz mal satılması olaylarının, 1071'de Malazgirt'de başlayıp günümüze kadar bu vatan, bu toprak, bu bayrak için kanlarını akıtarak şehit düşen milyonlarca vatan evladının,

• Kıbrıs'ın bir ödün olarak verilmesinin, 1974'de Kıbrıs'da tank üzerinde başından vurularak şehit edilen Ağın Müderris Hüseyin Efendi Mahallesi'nden Tank Astsubayı Mehmet Yavuz ile silah arkadaşlarının,

• "Terör başı"nın çeşitli gerekçelerle affedilme/salıverilme yollarının araştırılmasının ise; Ağın Kohpinikli Emniyet Müdürü Halit Küçük ile Ağın Aliuşağı Mahallesi'nden Öğretmen Rüstem Şen'le birlikte, terör kurbanı olan diğer binlerce asker/sivil vatandaşımızın,

Kemiklerini sızlatmaz mı diye düşünüyorum!..

Acaba haksız mıyım?

1915'ten 2005'e...

İlhan SELÇUK

Çanakkale Zaferi bu yıl bir başka biçimde anılıyor...

*"Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir
Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın,
Bir vatan kalbinin attığı yerdir"*

Necmettin Halil'in dizeleri neden birdenbire güncelleşti?... Mehmet Akif'in vatanseverliği niçin dillerde şiirleşti?..

Vallahi bu bizim kusurumuz değil!..

Türkiye öyle bir kuşatma altına düştü ki ister istemez bir karşı-tepki oluştu.

*

Çanakkale nedir?..

Bizim için bir kahramanlık destanıdır...

'Destan' yaşamın içinden fıskırır, ama, aynı zamanda bir edebiyat türüdür, Homeros'tan başlayıp Nâzım Hikmet'e, Dağlarca'ya dek ozanlara şiir kaynağıdır. Ancak destan yaratabilen toplumlar destan şairleri çıkarabilirler...

Çanakkale Savaşları 3 Kasım 1914'ten 9 Ocak 1916'ya dek sürmüştür; 18 Mart 1915 deniz savaşında bir dönüm noktasıdır.

İngilizlerin başını çektiği 'İtilaf Devletleri' denizdeki yenilgiden sonra Çanakkale'yi karadan zorladılar; bu kez karşılarına Mustafa Kemal çıktı, yine yenilgiye uğradılar.

Peki, bu destansı direnişle kendinden kat kat üstün düşmana 'dur' diyebilen Mehmetçik dünya tarihinde ne yaptı?..

*

İngilizler Çanakkale Boğazı'nı İstanbul'u ele geçirmek için zorlamışlardı; Karadeniz'e çıkıp müttefikleri Rusya ile birleşeceklerdi... Başarı kazansalardı 1917 Bolşevik Devrimi suya düşecekti; Türkiye Milli Kurtuluş Savaşı'nda sırtını dayayacak bir destek bulamayacak, dört

yandan kuşatılıp sarılmış olacaktı...

Çanakkale'de İngiliz ve Fransızların durdurulmasıyla İstiklal Savaşı'nda Yunanlıların yenilgiye uğratılması bir bütünün parçaları gibidir...

Atatürk'ün ikisinde de oynadığı büyük rol rastlantı mı?..

Osmanlı İmparatorluğu yaşayamazdı, er geç yıkılacaktı...

Tarihteki bütün tarım imparatorlukları bugün bir varmış bir yokmuş...

Ancak Osmanlı'nın miadı dolmuş dinci tarım imparatorluğundan çağdaş bir ulusal devlet çıkaran Türkiye, bugün de kendisine Batı'dan gelen adı konmamış bir saldırının tedirginliği içindedir.

*

16 Mart 1920 günü İstanbul işgal edilmiş, İngiliz askerleri Şehzadebaşı Karakolu'nu basarak Mehmetçikleri yataklarında şehit etmişlerdi...

Bu yıl şehit Mehmetçikler duyarlı bir törenle anıldı...

Ve bizim medyada sorgulama başladı:

"-50 yıldan beri yapılmayan Şehzadebaşı Karakolu töreni neden yapıldı?.."

Elinin körü!..

Çanakkale Zaferi 1915'te..

Ermeni tehciri de 1915'te..

Tehcirin nasıl bir ortamda yapıldığını anlamak ve anlatmak için zahmete değer mi?.. Türkiye'de iki yandan yangın 1915'te ortalığı sarmış, Çanakkale'den Erzurum'a dek alev alev!..

*

Ya bugün ne durumdayız?..

Bizim okul çağındaki çocukluğumuzda kırmızı bez üzerinde beyaz harflerle şu deyiş yazılıydı:

"Dünü unutma, bugünü iyi anlarsın!.."

(Cumhuriyet - 19.03.2005)

ÇANAKKALE DESTANI

Fahri ERSAVAŞ

Yıl 1915

18'indeyiz Martin,

Bir dünya çullanmış üzerimize,

Topuyla, tüfeğiyle,

Tayyare ve zırhlılarıyla

Bir dünya çullanmış üzerimize.

Ne çıkar bundan,

Türk olarak doğmuşuz bir kere.

İsterse felek,

“Her türlü cefasın toplansın gelsin”

Biziz cefaları serecek yere...

Yıl 1915

18'indeyiz Martin,

Tanrım bize mi doğuyor

Kanlısırt ufkundaki gün?

Tanrım bize mi doğuyor?

Düşman!

Kendine gel biraz!

Pek tekin değildir Çanakkale'nin suyu,

Geçilmez bu boğaz...

Bizi

Ne topun yıldırır,

Ne kurşunun.

Çünkü artık

Başladı cengimiz.

Er meydanında bulunmaz dengimiz...

Sen misin Mustafa Kemal'im ileri diyen?

İşte fırladık siperden.

Sırtına yüklenmiş kahraman Seyit

276 kiloluk mermiyi,

Koşuyor bataryasına ateşler içinden.

Bu mermi denizlere gömecek

Elizabet'i, Buve'yi...

Yanıyor bugün Anafartalar yanıyor,

Denizler yanıyor,

Dağlar yanıyor.

Zafer bizimdir artık

Düşman zırhlıları batıyor...

Türküz,

Muzaffer olarak doğmuşuz bir kere,

Bir karış toprak uğruna

Kimimiz şehit oluruz,

Kimimiz gazi,

Hiç değişmez bu yazı.

Dünyada her yer geçilir belki

Lakin geçilmez Çanakkale Boğazı...

SARIKAMIŞ DESTANI

Mustafa YORULMAZ

Yıl 1914,
Aylardan aralık
Haydarpaşa garında
Mahşeri bir kalabalık.
Askerle dolmuş vagonlar
Kimi Muğla, kimi Harput
Velhasıl Anadolulular.

Yolcusuna mendil sallar
Geride kalanlar,
Sarıkamuş'a gidiyor
Bu şanlı kahramanlar.

Tren acı bir düdüğü çaldı
Haydarpaşa garı,
Çok geride kaldı.
Hava demir gibi soğuk
Yollar ıssız
Vagonlar gidiyor
Sessiz sessiz...

Sarıkamuş dağları
Giymiş kardan beyazı
Askerler görmemişti
Böyle bir ayazı.
Üstlerinde ince bir mintan
Ayaklarda yemeni
Ya bu soğuğa ne demeli.

On binler dağıldılar
Dağlardaki cepheye
Bir solukta çıktılar
Binlerce tepeye.

Hava ayaz mı ayaz
Yer bembeyaz
Etrafta aç kurt sürüsü
Mehmet'in çantasında
Yarım tayı ile
Bir avuç üzüm kurusu.

Kimisi yirmi
Kiminin otuzdu yaşı
Bir gecede beyazlaştı
Mehmet'in saçları,
Daha sabah olmadan
Donuverdi birkaçı.

Tanyeri ağardığında
Göründü dağlar taşlar
Etrafta bir sessizlik
Kurt ulumaları bitmiş,
Haydarpaşa garından
Gelen altmış bin can
Bir gecede rahmete gitmiş.

İşte oğul
Şurası Allahüekber dağı
Hiç eksilmez buranın karı
Bu açan çiçekler,
Sanma ki doğanın canı
Onlar Haydarpaşa garından
Gelenlerin kanı...

BÜYÜK EĞİTİMCİ HİLMİ ZİYA APAK

Nâzım BAYATA

Ağın'da doğan büyük eğitimci Hilmi Ziya Apak, 24.08.2004 tarihinde 95 yaşında öldü. 1950'li yılların başında Balıkesir Lisesi'nin ortaokul kısmında okurken benim de müdürüm olan Apak, ayrıca Ağınlı matematik öğretmeni kayınpederim değerli insan Sadettin Soylu'nun da (1909-1990) sınıf arkadaşıydı.

Apak'ın değerbilir öğrencileri, iki yıl önce unutulmaz öğretmenleri için bir kitap hazırladılar: **Anıt Eğitimci HİLMİ ZİYA APAK (Cumhuriyet Türkiye'sinde Bir Eğitim Yolculuğu)** adını taşıyan kitap, İzmir Karşıyaka Lisesi Vakfı (İKLEV) yayınlarının ilki olarak Aralık 2003 tarihinde İzmir'de yayımlandı.

Kitapta; Hilmi Ziya Apak'ın kısa yaşam öyküsü, mesleki yaşamı, Karşıyaka Halkevi, Karşıyaka Spor Kulübü, Karşıyaka Öğretmenler Derneği başkanlıkları, kişiliği-kimliği, başarıları, kendisiyle yapılmış bir söyleşi, öğrencilerinin anıları-izlenimleri düşünce ve değerlendirmeleri, 11 Mayıs 2000 tarihinde İzmir Karşıyaka Belediyesi Nikah Salonu'nda yapılan Hilmi Ziya Apak saygı günü konuşmaları, Ağınlı iki hemşehrisinin yazıları, Balıkesir Lisesi önündeki Hilmi Ziya Apak maskının açılış töreni konuşması, oğlu Prof. Dr. Reşat Apak'ın bir mektubu ve yaşamının çeşitli dönemlerine ilişkin fotoğraflar yer alıyor.

Apak'ın memleketi, ailesi, öğrenimi

Hilmi (İbrahim) Ziya Apak, 1909 yılında (Elazığ) Ağın İlçesinde doğdu. Ağın'ın öteden beri yoksul ama okur yazarı, aydını çok olan bir yer olduğu bilinir. Apak'ın babası, amcası ve dayısı Seferberlikte (Birinci Dünya Savaşı) Sarıkamış Harekâtı'nda Allahüekber Dağları'nda şehit düştüler. Annesi de üç yıl sonra öldü. Apak, yetim kaldı. Zorlu bir çocukluk dönemi geçirdi.

İlk ve ortaokulu Elazığ'da okudu. Adana Mualim Mektebi'ni bitirdi. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'ne girdi. Buradan kimya öğretmeni olarak çıktı. Yedek subaylığına İstanbul'da başladı. Daha sonra Adana Topçu Alayı'na atandı. Burada iken Adana Kız ve Erkek Liselerinde öğretmen olarak çalıştı.

Yöneticilikleri

Askerlikten sonra 1937'de Turgutlu Ortaokulu'na müdür olarak atandı. Burada 1942 yılına kadar örnek ve başarılı çalışmalar yaptı. 1942 yılında kırka yakın aday arasından (İzmir) Karşıyaka Ortaokulu müdürlüğüne atandı. Karşıyaka o zamanlar küçük bir belde (nahiye) merkeziydi. Civar köylerden de ortaokula öğrenci geliyordu.

Apak, bu görevinde de üstün başarıyla çalıştı. Bir konuşmasında daha sonra yerleşeceği ve uzun yıllar yaşayacağı Karşıyaka için: "Karşıyaka'ya o zamanlar aşkıttım" diyor.

Apak, Karşıyaka'da bin bir güçlüklerle savaştı. Halkla da el ele vererek, okul için bakımsız bir arazi aldı. Oradan yüzlerce araba taş çıkarttı. Okula ek bina yaptı. İkinci Dünya Savaşı koşulları içinde o arazide üretim yaptı; mısır, sebze üretti... Hindi yetiştirdi. Kendi parasıyla araziden su çıkarttı. Öğrencilerine ucuz gıda sundu.

Karşıyaka'da bir öncü eğitimci

Apak, 1945 yılında büyük çabalar sonucunda

Karşıyaka Lisesi'nin kurulmasına da öncülük etti. Ve lisenin ilk müdürü oldu. Ünlü Milli Eğitim Bakanı Hasan - Âli Yücel'in de desteklediği Apak, Türk Eğitim Derneği'nin İzmir'de kurmaktan vazgeçtiği lisesinin ders araç ve gereçlerini Karşıyaka Lisesi'ne aldı; Karşıyaka'da kapatılan Kız Öğretmen Okulu binasının liseye devrini sağladı. Yücel, liseyi ziyarete geldi, Apak'ın çalışmalarını beğendi.

Apak, lise müdürlüğü sırasında hem Halkevi hem de Karşıyaka Spor Kulübü başkanlığını üstlendi. Karşıyaka ve Karşıyaka Lisesi, spor alanında Türkiye'nin önde gelen başarılarına imza attı. Apak, bu sıralarda aynı zamanda Karşıyaka Öğretmenler Derneği başkanlığını da yaptı.

Halkevinde çalışma kolları oluşturdu. 25 satranç takımı ve zengin bir kitaplık kurdu. Buradan halk da, yoksul öğrenciler de yararlandı. Halkevinde önce 12, sonra 37 hekimin halka ücretsiz hizmet vermesini sağladı. Halkevinde konferanslar, konserler düzenletirdi. Bir tiyatro binası yaptırdı. Karşıyaka Halkevi'ni Cumhurbaşkanı İnönü de ziyarete geldi; Nurullah Ataç, Cemal Nadir, Ruhi Su, Vedide Pars, Refik Halit Karay gibi ünlüler de halkevinde konferanslar, konserler verdi.

Apak, 1950 seçimlerinde Manisa'dan CHP'den milletvekili adayı oldu. Ancak, CHP Manisa'da seçimleri kazanamadı. 1950'de iktidara gelen DP, Apak'ı görevden aldı ve Balıkesir'e sürdü. Daha sonra halkevleri kapatıldı. Karşıyaka Halkevi'nin de binlerce kitabı yakıldı.

Unutulmaz Balıkesir Lisesi Müdürlüğü

Apak, sürgün geldiği Balıkesir'de çok başarılı bir lise müdürlüğü yapar (1950-1954). İşe okulun yatılı bölümünün yatakhaneinden başlar. Buradaki yataklar otuz yıldır değiştirilememiştir ve iki yüz öğrenci bulunmaktadır.

Balıkesir Lisesi kısa zamanda değişir. Yemeklerin kalitesi yükselir. Okul bahçesi düzenlenir. Öğrenciler de iş yapar. Okulun su, elektrik tüketiminde tutumluluk sağlanır. Yemek ve ekmek artıklarıyla hindi yetiştirilir. Bunlar tabldotta değerlendirilir. Alışverişte ucuzluk ve tutumluluk gerçekleştirilir.

Öğrenci yönetimi ve okul radyosu

Apak'ın öncülüğü ve özendirilmesiyle öğrenciler, okulda partiler kurarlardı, seçim yaparlardı, okul yö-

netimine katılırlardı. Öğrencilere esnaftan ucuz hizmet sağlardı. Öğrencilerin oluşturdukları parti yöneticileri, daha sonraki yıllarda üniversitede, siyasal yaşamda ünlü kişiler olurlardı. Kimileri milletvekili, senatör seçilir.

Apak, Balıkesir Lisesi müdürlüğü sırasında, Türkiye'de ilk defa bir okul radyosu kurar ve radyoyu öğrenciler yönetir. Bu radyo, Avustralya'dan bile dinlenir. Radyoda öğrenciler şiir okur, keman çalarlar, caz parçaları söyler, seçim propagandası yaparlardı.

Midilli gezisi ve dostluk

Apak'ın Balıkesir Lisesi müdürlüğü yılları çok başarılı çalışmalarla doludur. Örneğin, Balıkesir'e en yakın bir Yunan adası olan Midilli'ye, Balıkesir Lisesi öğretmen ve öğrencileri bir aylık bir gezi düzenler. Apak'ın başkanlığında; orada dostluk, iyi komşuluk ve barış yaşanır. Midilli'de bir ay süreyle kalınan Osman Paşa Köşkü'ne Türk bayrağı çekilir ve orada her gün İstiklâl Marşı okunur. Balıkesir Lisesi ekibini Midilli'de Türk-Yunan Dostluk Cemiyeti başkanı Manoliakis Kavras karşılar. Midilli Valisi tüm toplantılara katılır. Apak- Kavras dostluk ilişkisi yıllarca mektuplaşmayla sürer; Kavras'a Türkiye'nin fahri konsolosu unvanı verilir.

Apak, 1950'li yılların başında Erdek'te öğrenci ve öğretmenlerin katılımıyla yaz aylarında kamp kurar. Bu kampta su sporları ve eğitim çalışmaları yapılır.

Apak'ın Balıkesir Lisesi müdürlüğü sırasında bir de dergi çıkartılır: Balıkesir Lisesi Dergisi. ...Burada öğretmen ve öğrencilerin yazı ve çalışmaları yayımlanır. Ayrıca, "Göçmenleri Karşılamak" adlı bir kitap basılır. O yıllarda Bulgaristan'dan gelen çok sayıdaki göçmenlerin sorunlarına sahip çıkılır.

Apak'ın Balıkesir'deki örnek ve öncü çalışmaları DP'li Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri'nin de beğenisini kazanır; ancak bu bile 1954'te Apak'ın görevden alınmasını engelleyemez. Apak İstanbul'a atanır. Burada bazı liselerde çalışır. Bir ara Almanya'ya gider. 1970 yılında 61 yaşında iken emekli olur.

Apak'ın etkin emeklilik yaşamı

Apak, emekli olunca İzmir-Karşıyaka'ya yerleşir ve burada yaşamaya başlar. Karşıyaka'ya bir

üniversite kurulması için çaba harcar. Memleketi Ağın'a ve özellikle de Balıkesir'e eğitim yönünden katkıda bulunur, yoksul öğrencilere maddi yardımlarını yıllarca sürdürür. Eski öğrencileriyle ilişkilerini devam ettirir, onları izler, destekler.

Karşıyakalılar ve Balıkesirliler, eski öğrencileri, Apak'ın örnek eğitimciliğini, üstün yöneticilik başarılarını ölünceye kadar unutmazlar. Karşıyaka Belediyesi, daha yaşamda iken oturduğu sokağa O'nun adını verir. Balıkesir Belediyesi'nce de Balıkesir Lisesi önündeki caddeye Hilmi Ziya Apak'ın adı verilir. Okulun önündeki alana Apak'ın maskı konulur.

Seferberliği yetim bir çocuk olarak yaşayan Apak, Cumhuriyet döneminin en önemli bir okulunda, Gazi Terbiye Enstitüsü'nde öğrenim görmüş, tam bir Cumhuriyet bilinciyle yetişerek bir cumhuriyet öğretmeni olmuştur. Bir söyleşideki; "Ben tam anlamıyla Atatürkçüyüm, hiçbir yerde Atatürkçülükten başka bir şey düşünmem" sözleri, O'nun düşüncelerini çok açık ve net bir şekilde yansıtmaktadır.

Kişiliği, kimliği, düşünceleri

Apak, öğretmen arkadaşlarının ve öğrencilerinin de ortak anlayış ve anlatımına göre boylu poslu, yakışıklı, sağlıklı, sevecen, dürüst, bilgili, çalışkan bir öğretmen, yönetici, eylem ve toplum adamıdır. Çok iyi bir konuşmacıdır. Güçlüklerden yılmayan, yapıcı, yaratıcı, demokrat, katılımcı bir eğitimcidir. Öğrencilerindeki gizilgücü gören, ortaya çıkaran bir öğretmen, bir yöneticidir. Bir eski öğrencisi "O, bizlerdeki DNA'yı keşfedip, yönlendiren bir insandı", bir başkası "anıt eğitimciydi", bir başkası ise "efsane bir eğitimciydi" diyor.

Öğrencilerine karşı hep hoşgörülü, sevecen, yardımcı olmuş, onların çalışma ve başarılarını aradan elli yıl geçmiş olmasına karşın izlemiş, desteklemiştir. Öğrencilerine "ben sizi değil, siz beni yücelttiniz" diyecek kadar da alçak gönüllüdür.

1950'de halkın büyük desteği ile iktidar olan DP, Cumhuriyet devriminden rahatsızdır. Cumhuriyet döneminin kazanımlarını, başarılarını, kurumlarını ve kişilerini açık-gizli baltalama, tasfiye sürecine başlamıştır. Apak da bunlardan biridir. O yılları Apak daha sonraki bir konuşmasında şöyle değer-

lendiriyor: "Demokrat Parti'nin Köy Enstitülerini ve Halkevlerini kapatması inanılmaz bir hataydı. Çünkü Türk Milli Eğitimi, bu kuruluşları bağrından çıkarmış, kendisi yaratmıştı."

Emekli olduktan sonra da ülke ve eğitim sorunlarıyla ilgisini sürdüren Apak, durumun kötülüğünden şikâyetçidir. Bir keresinde şöyle söylemiştir. "Elimde olanaklar olsa önce öğretmene değer verirdim, öğretmenliği her yönden destekler, cazip bir meslek olmasını sağlardım. Ayrıca eğitimin başarılı olması için ders araçlarının bir numaralı mevkide olması inancındayım."

Yukarıda kısaca değindiğim gibi adına hazırlanan kitabın genç kuşaklar ve özellikle de öğretmen adaylarınca okunmasını dilerdim. Orada öncü ve örnek bir cumhuriyet kuşağı öğretmenin başarıları, kişiliği, savaşımları anlatılıyor. Öğretmen arkadaşlarınınca ve öğrencilerince mesleki ve insanî portresi çiziliyor. İyi bir öğretmen olmak için Apak'ın, Apak gibilerin yaşamını öğrenmek, örnek olmak da koşuldur diyorum. Onlar bu ülkeyi, bu ülkenin insanını tanıdılar, sevdiler, eğittiler. Sızlanmadan, yozlaşmadan, güç koşullardan yılmadan ülkeye, halka, demokratik yaşama hizmet ettiler. Onların örneğine yeniden dönmek zorundayız. Ve onları aşmak zorundayız. Oysa tam tersi konumda olduğumuz da bir gerçek!...

Yaşamı örnek olsun!

Bir ortaokul öğrencisiyken Hilmi Ziya Apak'ı tanıdım. O'na saygım, sevgim daha sonraki yıllarda arttı. Öğretmen olmamda, başka değerli diğer öğretmenlerimin yanında, Apak'ın da payı olduğu kanısındayım. Diliyorum ki Hilmi Ziya Apak gibi özgün, öncü öğretmenlerin yaşamları, düşünceleri, çalışmaları, başarıları öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretilsin, tanıtılsın ve öğretmenlere, genç öğretmenlerce örnek gösterilsin. İyi öğretmen yetiştirmenin bir yolunun da bu olduğuna inanıyorum.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi okurları ve Ağınlılar, hemşehrileri büyük eğitimciyi tanıyorlar, biliyorlar. O'nunla onur duyabilirler hep. O ve benzerleri Türkiye'nin gitmesi gereken yolu yarınlarda da aydınlatacaklar.

AĞIN SEVDALILARI

H. Edip OĞUZ

Mahir'le; Mezarlar'dan göl kıyısına doğru yürüyor, su altında kalan yerlerin tahmini yer tespitlerini yapmaya çalışıyor-duk. Bu arada, birbirimize çocukluk ve gençlik dönemi anılarımızı anlatarak, bazen kahkahalarla gülüyor bazen de hüznü-lü suskunluğumuzla düşüncelere dalyor-duk. Her anlatı, bir film şeridi gibi gözleri-mizin önünden geçmişcesine heyecanlanı-yorduk. Yürüdüğümüz yol, anılarımız ba-kımından kısaydı ama evlerinin önüne ge-lene kadar hayli uzun bir zaman geçmişti.

Evlerinin önünde durduğumuzda, ha-rap olmuş görüntüsüne bakıp:

"Hey gidi günler hey!.. Bu evi yıkıp, yeniden yaptırmayı düşünüyorum. Böylelikle, hem baba evinin bir kısmını kurtara-rak, ağabeylerime yük olmaktan kurtulu-rum hem de artık senin gibi Ağın'da yaz-ları uzun süre kalabilirim" dedi.

Projelerini anlatırken fırına gelmiştik... Bir açık ek-mek alıp, Hozakpur yolundan Çelebi deresine doğru yöneldik ve bir aluç ağacının altına oturduk:

"Bademlikler hep ev olmuş... Hozakpur yolu da asfalt" dedi.

"Buradan her geçtiğimde biraz dinlenir, vadiyi ve gölü seyrederim. Her ne kadar sulara gömülse de gençlik yılları anılarımı buradan anımsamak içime hu-zur veriyor" diye yanıtladım.

Sözümü o her zamanki muzip tavrıyla keserek:

"Ekmeği soğutacaksın, sıcak ekmele iki kindik üzüm yedirmemeyi düşünüyorsan havanı alırsın, kalk bakalım" dedi.

Bizim bağ onlarınkinden bir önceydi.

"Hemen burada oturalım... şu, aşağıdaki cevizin dibindeki kırmızı üzümünden yiyelim. Bizim bağa gide-meyiz, ağabeyim geçenlerde büyük bir yılan görmüş" diyerek çok eski bir olayı hatırlattı. Gülüşüp, biraz da

Ağın Ortaokulu öğrencilerinden bir grup (1955)

dedikodu yaptık. Bir ara karşı Hekematlar'a doğru ba-karak:

"Yıllar var ki böyle üzüm ekmek yemeye hasret-tim. Böyle güzellikleri ancak Ağın'da yaşayabiliyo-ruz" dedi; toprakla, sonra da bir ceviz yaprağı alarak onunla elini ovuşturdu.

Daha sonra elini bana doğru uzatarak:

"Edip... İşte Ağın kokuyor bak, kokla!.." dedi.

Bu, Ağın sevdası Mahir Sarıoğlu'ydu, yani Sarı-gilin Mahir... O güzelim gençlik yıllarını, okul döne-mi anılarını uzun uzun konuştuk. Süleyman Cengiz Er-doğan, Erdal Gençaydın, Yalçın Oruç olmak üzere, ben H. Edip Oğuz; yaramazlık ve muzipliğin düşünce piri olan Mahir Sarıoğlu'nun eylemcileri idik. Mahir tasarlar ve planlar, hep birlikte uygulardık.

Bir seferinde ben yoktum... Mahir, Süleyman, Er-dal ve Yalçın; Tataragaşı Mahallesi'nde, bekçi Ahmet Dayı'nın evinin pencere ve kapısını çalarak kaçmışlar. Süleyman, örtmenin içindeki direği hiç hesaba katma-

muş, süratle koşarken kafasını ortadaki direğe çarpmış. Muthiş bir acıyla, yine de koşarak örtmeden çıkmış ve İkcincigilin Ahmet Dayı'nın evinin önünde buluşmuşlar. Süleyman, Mahir'i görünce:

"Ula Mahir, gözümden ateşler çıktı, gördün mü?" diye sormuş.

İşte, bu anıları konuşurken **Yalçın Oruç**'u andık. 1990 yılın da aniden vefat eden arkadaşımızı... Aramızdan ayrılarak, anılarını miras bırakan ilk firemiz olduk; Yalçın Oruç. Ruhu şad olsun.

O yaz çok güzel geçmişti ve Mahir'i yolcu ettik. Önümüzdeki yaz gelecek, evini yaptracak, birlikte balık tutmaya bile gidecektik. Ancak, **Mahir Sarıoğlu** geçirdiği bir trafik kazası sonucu vefat ederek, projeleri ile birlikte aramızdan ayrılan ikinci kaybımız oldu. Bir Ağın Sevdalı'sı'nı daha kaybetmiştik. Anılarımızda hep yaşıyor olacak...

Süleyman'la arkadaşlığımızın ötesinde akrabalığımızın da olması nedeniyle, bir evde yetişmiş iki kardeş gibiydik. Hayatımızın her döneminde olan beraberliklerimizde de dert ortağıydık. O da bir Ağın Sevdalı'sı'ydı.

Son yıllarda her Ankara'ya gidişimde, ortak arkadaşımız olan **Cengiz Ocik** (Ağın'da uzun süre PTT Müdürlüğü yapmış olan babasının mezarı da Ağın'da olduğundan, o da bir Ağın Sevdalı'sı'ydı) ile üçümüz birlikte olur, anılarımızı tazeler, sohbetler ederdik. En son Ankara'ya gidişimde Cengiz'in kalp ameliyatı olduğunu duymuş, bir araya gelmemiz için de Süleyman'a teklifte bulunmuştum. O da, her zaman üçümüzün gittiği Kızılay'da "Tavukçu" diye bilinen, orta sınıfa hitap eden içkili bir et lokantasında buluşmayı teklif etti ve akşam ikimiz buluştuk. Bir masaya oturduk... Cengiz'i sordum, gelemeyeceğini söyledi. Ancak, masaya üç kişilik içki servisi koydurttu. Bana numara yaptığını, Cengiz'in biraz sonra geleceğini düşündüm. Onun bardağı-

Okul Müdürü İbrahim Uçkunkaya ve öğretmenler (1953)

nı da doldurttu ve:

"Haydi sağlığa!.." dedi. Sonra Cengiz 'in bardağını bana uzatarak, "Bir yudum da sen al..." dedi. Kadehten yudumladım. Sonra, kendi de yudumlarken gözlerinden yaşlar boşalmaya başladı. Olayı kavramıştım. İyi bir arkadaş, güvenilir bir dostu kaybetmenin üzüntüsüyle ben de ağlıyordum. O gün içtiğim her yudum, boğazımda düğümlendi. Bir dostun, bir Ağın Sevdalı'sı'nın daha gidişiyse...

O yaz, **Süleyman Cengiz Erdoğan Ağın**'a geldi. İyi vakit geçirdik. Ağın'daki evlerinin bir bölümünü tamir ettirmeyi ve oğlunu Ağın'a getirmeyi çok arzuluyordu. Oğlu, tekerlekli sandal-

yeye mahkum olduğundan, tuvalet ve banyoyu ona göre yaptırmayı planlıyordu. Kısa kaldı ve tekrar Ankara'ya döndü. O kış, sevgili Süleyman oğlunu kaybetti. Büyük sıkıntılar ve psikolojik sarsıntılar geçirdi. Biraz teselli bulurum düşüncesiyle, ertesi yaz Ağın'a geldi. Arkadaşları olarak acısını paylaşmaya çalıştık ise de acısını dindiremedik. Ağın'dan ayrıldı; ancak, önümüzdeki yaz daha çok kalma sözü vererek... Hatta, eşinin ve sevgili kızının yanına gitmesi gerektiğini, onların da teselliye ihtiyacı olduğunu söyleyerek; önümüzdeki yaz onları da Ağın'a getirmeye söz verdi. Erdal'la birlikte onu yolcu ettik, el salladık. Sevgili dostum, dert ortağım bizi aldatmıştı. Gitti ve iki ay sonra kalbine yenik düştü. Ağın Sevdalı'sı bir yürek daha suskunluğa bürünmüştü. Belki de sevgili oğluyla buluşmanın huzuruna ermişti. Umarım!.. Tüm sevenlerini üzse de...

Fevzi Özdil... Bu arkadaşımız çocukluk yıllarından başlamıştı acılarla mücadeleye... Baba ocağından uzak, gençlik yılları amcasının yanında geçmişti. Çok zeki ve çalışkandı. Okul çağlarında en utangaç arkadaşlarımızdan biriydi... Öyle yanında aşk meşk lafı edilmezdi, hemen kızarırdı. Özgürlüğüne düşkün olmasına

karşın, yanlış meslek seçip asker olmuştu. Emekli olduktan yıllar sonra Ağın'da görüştük. O da Andiri'deki evlerini tamir edip, yazın uzun süreli Ağın'da kalmayı amaçladığını, kayınpederi Sadık Delibaşı'nın evinde, bir akşam yemeğinde, Erdal ile bana uzun uzun anlatmıştı. Yıllardır Ağın'a duyduğu özlemi dile getirirken,

"Artık beni Ağın'a gelmekten hiçbir şey alıko-yamaz" diyordu. Kendisinin yapmış olduğu bir Atatürk portresini bana hediye etti. Bir de yazdığı şiirlerini fotokopi yaptırıp bir kitapçık halinde bana göndermişti. Telefon görüşmemizde hastalığından bahsederek, "Ağın'a gelmeyi geciktirebilirim" demişti. Kendisi gelemedi ama, acı haberi geldi. Bizim kuşaktan bir arkadaşımız ve bir Ağın Sevdalısı daha Ağın'dan ayrılmış oluyordu.

O yaz, Koçan'daki kahvede, yola park etmiş arabasının yanında Abdurrahman Özben'i gördüm. Bir çay içmeye davet ettim... İşinin acil olduğunu, Vahşen'e gideceğini söyleyerek, Süleyman'ı sordu. "Süleyman'ı yitireli neredeyse iki yıl oldu. Bir ay evvel de Fevzi'yi yitirdik. Artık gazel dökümü..." dedim. Bir anda donakaldı ve hiçbir şey söylemeden arabasına binip gitti.

Günler sonra Necati Tunç anlattı, "Abdurrahman köye geldi... 'Gazel dökümü' sözünden duygulanarak, içip içip ağladı" demez mi. Abdurrahman, katı görünümüne yüz ifadesinin altında sevecen, yumuşak, içli ve yürekli bir dostumuzdu. Süleyman, hem meslektaşı hem de aynı yerlerde görev yapmış bir arkadaşıydı, tabii ki ağlayacak... Ağlar ya, Abdurrahman da ağlar!..

Ağın Ortaokulu'nda aynı sıraları paylaştığımız arkadaşlarımızın bir kısmı ne yazık ki yaşamını yitirdi. Bunların bazılarında haberdar olduk, bazılarını ise hiç duymadık bile...

Benim, duyduğum ve öğrenebildiğim okul arkadaş-

Öğretmen ve idareciler bir arada (1954)

larımın ölüm haberleri, yüreğimi burkuyor. Konuştuğum dönem arkadaşlarımızın da samimi ve içten duygularında, bu acıları paylaştıklarını gözlemliyorum. O dönemlerin; samimi ve sevecen bir dostluğu yanı sıra açısından ayrı bir güzelliğinin olduğunu düşünüyorum.

Aradan geçen yaklaşık elli yıllık zaman

süreci içerisinde acaba kimleri kaybettik? İsterseniz şöyle bir göz atalım... Ağın Merkez'den; Mahir Sarıoğlu, Cengiz Ocik, Süleyman Cengiz Erdoğan, Ağah İkinci, Turan Yalçın, Yalçın Oruç, İsmet Çavdar, Adnan İspanakçı, Necla Kepekçi, Şahin Kocar, Aydın Kocar, Metin Yazgan, Hakkı Nergiz, Mahmut Aktaş, Kemal Alper, İrfan Niksarlı, Hozakpur'dan; Halit Akgül, Fethi Atalay, Mahmut Oğuz, Henisik'ten; Hüdaverdi Öztürk, Murat Öztürk, Pulur'dan; Nasuhi Çiftçi, Ömer Bilgiç, Pağnik'ten; Mehmet Aslan, Aydın Yalçın, Vahşen'den; Hüseyin Yılmaz, Hüseyin Erben, Andiri'den; Fevzi Özdil, İlyas Baltacı, İhsan Öztürk, Apuşma'dan; Ahmet Uğur, Horoç'tan; Zeynel Yılmaz, Hıdıroz'dan; Mustafa Ekici, Cafer, Murtaza, Küzne'den; Fahri Öztürk, Nail Köprülü, Kohpinik'den; Halit Küçük, Şihlar'dan; Osman, Dingidar'dan; Gazi...

Hepsini rahmetle anıyoruz.

İşte böyle... Gidenlerimizin ardından göz yaşı döken, içinin acısını "of ulan of..." diyerek tekrar yüreğine gömen, bizim kuşağımızdan kimler kaldı diye düşünüyorum. Aynı dönemlerde, Ağın'ın havasını soluyup dostluk, arkadaşlık ve komşuluk ilişkilerinin hazzını tatmış ve bugünlere taşıyabilmiş kimler kaldı acaba?

Bizim kuşağın Ağın'ında; dostluk, sevgi, saygı rüzgârları esirdi. Bazen çatlak duvarlardan içeriye karanlık gölgeler, soğuk esintiler sızsa da; sevgi güneşinin ışığı ve sıcaklığında buharlaşır, kaybolurdu. O güzelim yıllarda, içimize depoladığımız sıcaklıkla, bugünlerdeki

sevgi ışığını hissedebiliyor; parlaklığında da, iki kadehle, iki damla göz yaşını “dostluğa” diyerek, gidenleri anılarda da olsa yaşatabiliyor, saygıyla anıyor, yaşayanlara da sağlıklı günlerde dostça buluşabilmenin umut ve dileğiyle “selam olsun” diyebiliyoruz.

Selam olsun ;

Ağın Merkez'den; Özer Şahin, Öner Şahin, Kemallettin Niksarlı, Orhan Niksarlı, Gülten Niksarlı, Necdet Uysal, Nevzat Uysal, Naci Güven, Nadi Güven, Soner Bilgin, Habip Bilgin, Yılmaz Şen, Kemal Karataş, Müjdat Kaya, Ahmet Kaya, Necati Tunç, Günel Karnak, Günay Karnak, Mustafa Samur, Ahmet Uyanık, Metin Erol, Kenan Çobanoğlu, Orhan Uyanık, Uğur Korkmaz, Erdoğan Uyanık, Mesut Öztürk, Mehmet Kapusuz, Kadir Kapusuz, Cahit Karagöz, Ercihan Kavuncu, Müştak İkinci, Turgut İkinci, Hacıbekir Karademir, Sahir Baykut, Fikret Tayaz, Özden Demir, Nejat Yılmaz, Özden Modan, Emine Sarıoğlu, Yılmaz Kahraman, Şakir Beydemir, Gülçin Baytaş, Ayfer Yazıcı, Nevzat Koca, Yurdağül Korkmaz, Mahir Atalay, Tacettin Atalay, Mustafa Erbakan, Emine Erbakan, Ayşe Erbakan, Aydın Erbakan, Erdal Gençaydın, Erhan Ercan, Kaya Karagülle, Lütfü Çınar, Güngör Üstündağ, Gürbüz Yavuz, Yılmaz Serttaş, Öznur Üstündağ, Yurdanur Apak, Emine Aksoy, Ahmet Aksoy, Nevzat Aksoy, Ruhi Serttaş, Mehmet Çelik, Mehmet Yentür, Mustafa Yentür, Nuran Nergiz, Aydın Aydoğmuş, Selami Yaşar, Emine Yaşar, Suna Aybek, Hıdıroz'dan; İsmail Şimşek, Ehme'den; Niyazi, Pulur'dan; Nevzat Aksoy, Karasar'dan; Mehmet Ersoy, Karapınar'dan; Nizamettin Tuncer, Maşger'den; Ozman Zeki, Modanlı'dan; Mehmet Alper, Zeki Şahin, Yabanlı'dan; Baki Gül, Şerif Üçer, Şükrü Gencer, Hastek'ten; Mehmet Yalçın, Salim Aytekin, Hüseyin Bozkurt, Şerif Güler, Ecüz-lü'den; Halit Ballıoğlu, Küzne'den; Adil Yücel, Halis Yücel, Metin Türker, Minayık'ten; Ruhi Taşkın, İsmet Kılıç, Necip Kılıç, Ahmet, İrfan Özer, Kohpinik'ten; Mustafa Küçük, Celal Küçük, Saraycık'tan; Celal Aksu, Hilmi Bilir, Hamdi Aslan, Paşikli'den; Necmettin, Pağnik'ten; İlhami Aslan, İ. Nadi Aslan, Abdulfettah Gedik, Ahmet Günel, Süleyman Karadağ, Mehmet Hanay, Bedrettin Özcan, Mehmet Özdem, Naci Karataş,

Pat'tan; Metin Coşkun, Pul'dan; Aygün Alper, Nevzat Yalçın, Hünnü'den; Erol Demirel, Soner Öztürk, Gıranı'den; Metin Gencer, Şemsettin Karadayı, Zaubar'dan; Kâzım Özer, Çetin Özçelik, Vahşen'den; Selami Taşbaşı, Faruk Aydın, İsmail Ercan, Latif Ertaş, Ömer Demirkol, Şevki Güler, Abdurrahman Özben, Aydın Özben, Enver Bozkurt, Veli Dalsız, Hakkı Akbaş, Ahmet Güler, Yahya Demirkol, Ekirek'ten; Nail Yılmaz, Saim Yılmaz, Nizamettin Alpaslan, Naci Selçuk, Hozakpur'dan; Necmi Atalay, Vehbi Akbay, Fikret Özbek, Osman Çumurcu, Yakup Akbayır, Sırrı Akbayır, Şerafettin Aslan, Fevzi Şener, Adnan Akbay, Mehmet Korkmaz, Ahmet Odabaşı, Yılmaz Yorulmaz, Mehmet, Andiri'den; Fahri Özdiil, Mustafa Güzel, Vehbi Güzel, Süleyman Koşar, Mehmet Gökalt, Ahmet Gökalt, Muhsin Yavuz, Mustafa Demir, Ferit Gültekin, Hasan Karaman, Mustafa Baltacı, Vahdettin Karahan, Nihat Özel, Metin Uzunoğlu, Apuşma'dan; Mehmet Uğur'a...

Bu yazıda isimleri hafızamda kalmış olan arkadaşlar, Ağın Ortaokulu'nun ilk üç yılki mezunlarını kapsamaktadır. Uzak köylerden gelen arkadaşlar, çoğunlukla Ağın'da ya akrabalarının yanında veya birkaç kişinin beraberce kiraladıkları evlerde kalarak zor şartlarda bu dönemleri birlikte göğüslemişlerdir. Ancak, aramızdaki arkadaşlık, dostluk ve dayanışma olgusu, günümüze kadar eski değerinden bir şey kaybetmediği gibi, her geçen gün biraz daha güçlenerek günümüze kadar ulaşmıştır.

O günlerden bu günlere taşıdığımız anıların çoğu, mutluluk verici ve dostluk mesajları taşıyan bir dönemin son esintileridir.

İşte bu esintilerden düşen yaprakların birer birer hız kazanması içime buruk bir acı veriyor ve gittikçe de direnme gücümü zayıflatıyor. Ve erken gidenlere, “Ne gereği vardı bu kadar aceleci olmanın...” diye sitem ediyor ve gönül koyuyorum...

Kalanlara, Ağın Sevdahıları'na ise sevgi, sağlık, mutluluk dolu, dostlukların buluşabildiği bir yaşam diliyorum.

Ağın'da buluşabilmek ve anılarla sohbet dileğiyle...

AĞIN - EĞİN - ARAPGİR

“Sac Ayağı Türküsü”

Nurettin Gür OZANOĞLU

Dünyada en seçkin cennet köşesi,
Bir Ağın, bir Eğin, bir de Arapgir.

Asmadır kavağı, duttur meşesi,
Bir Ağın, bir Eğin, bir de Arapgir.

Gıratayla yapar düğünü, toyu,
Sevgidir ekmeği, şifadır suyu,
Her yerde örnektir ahlakı, huyu,
Bir Ağın, bir Eğin, bir de Arapgir.

Sıcaktır birbiriyle arası,
Bir başkadır atmosferi, havası,
Aynı undan, bir hamurdan mayası,
Bir Ağın, bir Eğin, bir de Arapgir.

Küçükleri büyüğüne “Ağam” der,
Anaları çocuğuna “Çağam” der,
Mal otaram, inekleri sağam der,
Bir Ağın, bir Eğin, bir de Arapgir.

Üzüm bağı aynı, bahçesi aynı,
Konuşulan dili, lehçesi aynı,
Kaşları, gözleri, çehresi aynı,
Bir Ağın, bir Eğin, bir de Arapgir.

Ağacı, yaprağı, çiçeği birdir,
Tülbenti, yazması, neçeği birdir,
Tahılı, timini, ölçeği birdir,
Bir Ağın, bir Eğin, bir de Arapgir.

Göldağı eteği Fırat havzası,
Bir olmuş burada üç il kazası,
Ozanoğlu, has ipeğin kozası,
Bir Ağın, bir Eğin, bir de Arapgir.

BÜYÜK İKRAMİYE

Ahmet SAMUR

Yücel'le akşamdan konuşup anlaşmıştık. Ertesi gün çaylara oduna gidecektik. O gece evhamlı yattığım için hiç rahat uyuyamadım. Evimizde saat olmadığı için vakti ayarlamak çok zor oluyordu. Güneş doğmadan Çaylarda olmayı düşündüğümüzden giyinik yattım.

Ahıra gittiğimde, eşeği yine ayakta buldum. Hiç yatmaz mıydı bu eşekler? Ne zaman görsem hep ayakta olurdu; bizim Karakaçan... Eşeğimizin adıydı bu... Öyle çağırılırdı... Besbelli, ayakta uyuyordu yine bizim Karakaçan... Semerini vurup, şahra çağlarını, sicimlerini kontrol edip, paldumu geçirdim. Kolanı iyice çekip bağladım. Torbaya odun dehresini ve o günkü yiyeceğim olan bir eşgülü ekmeği de koyup, eşeği yularından çekerek Yücel'lere doğru yürüdüm.

Yücel de hazırlamıştı eşeğini. Belki gece yarısıydı, yola koyulduk... Mahallenin ortasındaki çeşmeden el yordamıyla suyumuzu içip, eşeklere bindik. Mezarlıktan geçip, Uzungil, Elekçi Bahçesi, Çakmaklıın Başı, Apuşma ve Mikne'den geçerek, Çaylarda, Kervansaray denen yerden odun edecektik. Ben, o çay değirmenlerinde çok çalıştığım, Yücel ise babasıyla çobanlık yaptığı için hem çevreyi iyi biliyor hem de gece ya da gündüz, bizi hiçbir şey korkutmuyordu. Mikne'den geçerken bir de karpuz marpuz alırsak (aşırırsak) keyfimize diyecek olmazdı.

Ben on dört, Yücel ise on beş yaşındaydı. Evimize odun getirerek, tek başımıza iş yapmanın gururunu yaşayacaktık. Uzungil Mahallesi'ne girerken yolda bir karartının hareket ettiğini, yürüdüğünü gördük. Bu biraz ilerimizden aşağı çarşıya doğru giden bir insan karartısıydı. Bizimle ters istikametteydi.

Uzungil'den çıkınca sessizliği bozduk, konuşmaya başladık. İkimizin de sesi endişeliydi. Yücel:

-Kimdi la o? Ben garannuhda tanıyamadım.

-Vallaha ben de eyje göremedim ama, Abdurrahman Emi'ye benzirdi.

-Yav o bizi tanımır mı, niye konuşmadı?

- Bilmem... Ben O'na benzeddim.

Böyle endişeli konuşmamızın nedeni, yol üzerindeki hasıllığın, bostanın Abdurrahman Emi'lerin (Abdurrahman Güleç) olmasıydı. Karpuz marpuz buradan götürülecekti. Dağın yamacında, etrafı korumasız olduğu için gelen geçenler her türlü ziyarı yaparlardı. Abdurrahman Emi ya da büyük oğlu Osman, zaman zaman korumak için beklerlerdi ama nafi!.. Günün her saatini orada geçiremezlerdi ki... Kimseyi bostanda suçüstü yakaladılar mı hiç bilmiyorum?

İşte bizim endişemiz, bizim Çaylara doğru gittiğimizi tahmin edip, gizlice, bizden önce oralara gidip bizi kollamasıydı. Yücel tekrar sordu:

- Onun sırtında kürek vardı, devül mi?

- Hee...

- Mezartlar'a ya da bağ suvarmaya gedirdür belki de...

- Ne'blem...

- O zaman garpuza girerük.

- Ya işgillenür de gider beklerse?

- Bizim o tarafa gideceğimizi ne bilsün? Hem bi garpuz için iki sahatlık yere mi gidejek. Biz eşekleri hızlı sürsek, ondan önce alır geçterük.

- Vallaha O dilki gibi gumazdur. Belki de mahsus bizi görmedi. Gedip beklerse bizden önce...

- Eeee?

-Eyisi, hele bahah... Hem geje vahdi değmiş değmemiş annamazuh bile garpuzdan.

- He, duruma baharuh...

İkimizin de keyfi kaçmıştı. Mikne'ye yaklaştığımızda ortalık alacakaranlıkta henüz. Eşeklerin üzerinde gözlerimizi dört açmış etrafta bir hareket görmeye

çalışıyorduk. Yücel yine alçak sesle sordu:

- Gelmiş müdür dersin?
- Bilmirim... Yav, boşver garpuzi.
- He yav, sanki her zaman garpuz mi yeyirük.
- Tam fırsattı amma, neyse...
- Neyse... Gelmemişdür ama erkeklik bizde gal-sun, almayak garpuz.

Böyle konuşarak karpuzluğun hizasını geçmek üzereyken yolun üst tarafından:

- Heey durun ulaaa... diye bir ses işittik. Bu O'nun sesiydi. Hem çok korktum hem sevindim. Sanıyorum Yücel de aynı durumdaydı... Sevincimizin nedeni bostana, karpuz almaya girmemiş olmamızdı. Çüşüş... deyip eşekleri durdurduk; eşekten inmeden bekledik. Abdurrahman Emi, elli metre kadar yukarı-mızdaki bir karaçalının arkasından çıkarak bize doğ-ru hızlı adımlarla gelmeye başladı. Yaklaşınca, elinde de iki metreye yakın ucu çengelli bir sopa olduğunu gördük. O anda hiç kusurumuz yoktu amma, burala-ra kadar bizden şüphelenip geldi diye yorgunluğunu bizden çıkarmasın Abdurrahman Emi, diye korkma-dım da değil.

Bize çok uzun gelen bir dakikalık yol bitti. Ab-durrahman Emi, terin suyun içinde kalmıştı:

- Ula afferim size... ıhın bahın elimdeki değene-ğе, eğer ziyana girseydiz; bunnan dövejektim sizi. Af-ferim, o tarafa heç bahmadız bile... Sizden işgillen-mişdim, bağ suvarmayı neyi brahdım geldim. Yav

heç değdürmediler garpuzlari, kelekken goparirler. Ham mam demirler, gemürirler. Size aferim, birez bekleyin hele, diyerek karpuz tarlasına doğru yürüdü, gitti. Biz donmuş kalmıştık. Eşekten bile inmedik. Bir felaketten son anda kurtulmuştuk. Dayak neyse ne, ele güne rezil olurduk, eğer karpuzla girseydik.

Kafamızdan buna benzer geçen düşünceleri, göz-lerimize söylüyorduk iki kafadar. Abdurrahman Emi, büyük bir karpuzla çıkageldi. Karpuzu Yücel'in kucasına verdi:

- Hadi babam, Çaylarda yersiz, güle güle... dedi-ği zaman ikimizin de boğazından ancak bir sözcük çı-kabildi, yavaşça:

- Sağol...

- Sağol...

Çaya doğru indiğimizde Mikne'den çok uzaklaş-mıştık. Güneş vurmuştu karşı kayalıklara. Kervansa-rayları çınlatan kahkahalarımızı koyverdik, ikimiz birden. Yanlış iş yapmamış, yapamamış, büyük ikra-miyeyi kazanmıştık.

Çaylarda bir saat içinde odunlarımızı hazırlamış-tık. İğdenin gölgesinde kestiğimiz karpuzun rengi ve tadını hiç unutamadım. Eğer yanlış yapsaydık, yedi-ğimiz sopanın acısını da unutamayacaktım şimdi!..

O gün mahalleye daha erken döndük. Sırtımız sı-vazlanmıştı. Adam olduğumuzu hissetmeye başla-mıştık... Doğruyu görmüştük...

DUYURU

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin 2005 yılı abone başışı 20 YTL.'dir.

Değerli okurlarımızın abone başışlarını Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nin 101843 no.lu Posta Çeki hesabına yatırmalarını rica ederiz.

KUTLU ATEŞ

Şerif AYDEMİR

Dönmeğil'in Osman Dayı gençliğinde bir yaz Çukurova'da pamuk tarlalarında çalışmış... Hani, ikinci gölgesi kadar derler ya; hepsi hepsi işte o kadar... Ama ömrünün sonuna kadar Adana'yı anlata anlata bitiremedi. Saraycıklı Memet Salih Dayı da katıksız destek verirdi, ona (ikisini de rahmetle anıyorum)... Çocuksu ve meraklı bakışlarını üzerlerinden ayırmadan dinler, bir yandan da düşünürdüm: "Bu insanlar geçmişe uzandıklarında, zaman makarasını geri sardıklarında neden bir başka oda açmıyorlar, bir başka dönemlerden daha canlı ses gelmiyor da hep Çukurova karesi öne çıkıyor?

Nice sonra anladım ki, Ağın'daki olağanlığın, tekdüzelğin dışına çıkınca kısacık o zaman diliminin hafıza katmanları arasında derin izleri duruyor. Tabiatıyla da zihinleri, bir tırl gibi o izlerin üzerinde geziniyor.

İnsanlığın, kendisinde iz bırakmayanları tez unutmak; iz bırakmayacakları da atlayıp geçmek gibi bir adeti olduğunu bildiğim için, bugün ben kendi ruh halimi de Ağın'a olan tutkunluğumu da böyle bir izah kefesine koyabiliyorum ancak...

Ağın, silinmez bir kına kokusuyla çocukluğuma sinmemiş olsaydı, kah keskin bir renk kah yumuşak bir fısıltı halinde doku hücrelerimin kovuklarına saklanmamış olsaydı, bu daüssıla içime böylesine çöreklenir miydi?

Ne zaman bir hasret türküsüyle yüreğim depreşse, ne zaman bir elezber eşliğinde hızının ağızından fırlayan talaş gibi büküm büküm savrulsam; Ağın'a, Ağın'daki safiyane çocukluğuma doğru süzülüyorum. Bir aşına yüz gözüme çalınmasın, bize ait bir tını kulağımı okşamasın, hemen o anda Ağınlı yıllar bir kozalak gibi önüme dökülüyor. O yılları, dul kalmış bir kadının çeyizini sakladığı gibi saklıyorum. Onları benden sıyrıp alsalar çırılcıplak kalırım, cılızlaşıyorum, fakir düşerim diye korkuyorum.

"İhtiyarlık hatıra tüccarlığıdır" diyerek; hafife almak, konuyu bizim gibi önemseyenlere karşı biraz insafsızlık, biraz uçta durmak olmaz mı?

Sevgiliden kalan en anlamlı, en vefalı yadigar, kırk bohça içinde sinemize gömdüğümüz hatıralar değil midir? Karacaoğlan Mavi Yıldız'a seslenirken "sen yârdan bana bir nişansın" der.

Belki bütün bu düşüncelerimden olsa gerek, çocukluk ve gençlik yıllarını Ağın'da geçirmeyen yetişkinlerle, Ağın'a götürülmeyen, gönül dağırcığına Ağın konulmayan körpe nesillere nokta atışı yapamıyorum. Benim serzenişim hep, sözüm ona Ağınlı gibi durup da Ağın düşü görmeyenlerdir.

Konuya dönersem, küçük yaşlarda zihnimize tüneyen bütün bu hatıralar aslında en önemli kazanımlarımızdır. Zira o demlerde mayalanıp kalıplara döküldük, o iklimlerde ruh dünyamız örüldü. Hele hele o izlerin ne kadar kalıcı ol-

duğunu, sanatçıda ve eserlerinde görmek daha da mümkün. Onca şairin mısralarında bir buhurdan gibi tüten özlem, onca ressamın tuvalinde lif lif kımıldayan ton başka ne ola ki? Bestekârın, mimarın, heykeltıraşın sık sık kanını zonklatan, yüreklerinde tatlı gedikler açan bu kazanımlar değil midir?

Şair Cahid Zarifoğlu'yla hep Maraş'a yolculuk yaparsınız. "İnce Memed" de Çukurova baştan sona destan gibi anlatılır. İşte bizden bir örnek, Adnan Binyazar... Memleket yüreğinde bir seveda, sevdadan da öte...

23 yaşında Paris'e yerleşen ve olgun çağlarında "Pipo İçen Çocuk"u çizen Picasso, doğduğu yer olan Malaga'dan (İspanya) kurtulamamış, melankolinin mavi çizgilerini unutamamıştır.

Osman Hamdi Bey'in "Kaplumbağa Terbiyecisi"ni 64 yaşında yaptığı yazılıdır. Yıllarca Avrupa'da yaşamış bu insan, doğum yeri İstanbul olunca oryantalizm akımına sırtını dönememiştir.

Sanat eserlerine bu tonajda yansıyan çocukluk kazanımlarının düz yaşayan insanın da hal ve tavırlarını belirlediğine şahit oldum yıllarca...

Gazeteci ve yazar Sevinç Çokum, 3 Ağustos 1995 tarihli köşesinde diyor ki: "Ağın'da doğan nereye giderse gitsin galiba içinde bir kor ateşle birlikte gidiyor ve o yerlerde de Ağın'ı yaşıyor."

İşte tam baştan beri gelmek istediğim yer de burası...

Dağın, taşın, toprağın tek başına bir kutsallığı olamaz. Kutsiyet atfettiren taşta değen eldir. Mekanın şerefi içindekilerle (Şerefli mekan bilmekin) denmiştir.

Ağın'da nice eli öpülesi insan tanıdık... Nice gönül gani dost tuttuk. Onlar bizim ufkumuzu hep gökkuşağı gibi süslü kıldılar. Gönül bahçelerimize zerafet çiçekleri ektiler. Rıkkat emzirdiler, merhamet içirdiler. Sevgi sıralarını tas tas sundular. Bu toprağın, bu yurdun delisi ettiler. Zaman oldu Mevlana'nın ifadesiyle ayrı kandillerle yandık, aynı ışığı yaydık.

Binlercemiz Ağın'dan uzaklara, gurbetlere savrulduk ama o ateş içimizde hep yandı. Gittiğimiz yerlerde edebimizi muhafaza ettik. Sevginin, güzelliğin, adamlığın elçileri gibi saf tuttuk.

Son sözümü çok mu iddialı bulacaksınız, bilemiyorum...

Bir denetim esnasında sorulara tane tane cevap veriyordum. Hangi cevabımda bir tereddüt hasıl oldu ki, muhatabım kuşkuyla yüzüme baktı.

Birden içim fokurdadı. Bir alev yalayıp geçti yüzümü. Maveradan bir ışık huzmesi düştü önüme. Sanki Dink'in damına çıkmış, Beyaz Saray'a, Caminin Önü'ne doğru haykınyordum. Göğsüm kabank, heykelvari, dimdik...

Hançeremden dökülüyordu işte :

Beyim! Ben Ağınlıyım, yalan söylemem !..

DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

Şükran ÇAĞLAR

Kadın kavramı, tarih boyunca hemen hemen her ülkede tartışılan, çeşitli yönleriyle irdelenen bir olgu olmuştur. Çağdaş ülkelerde dahi, kadının ekonomik, sosyal ve siyasal alanda söz sahibi olması, ancak binlerce, onbinlerce yıl sonra gerçekleşebilmiştir. Günümüzde de kadın sorunları, uluslararası platformda üzerinde en fazla konuşulan, tartışılan en önemli konulardan birini oluşturmaktadır.

1857 yılında, ABD'de kadın işçilerin direnişi sırasında bir fabrikada çıkan yangında, 129 kadın işçinin hayatını kaybetmesi olayının anısına, 1910 yılında toplanan Uluslararası Kadın Konferansı; 8 Mart'tı, "Dünya Kadınlar Günü" olarak kabul etmiştir. O günden bu yana, kadının varlığı ayrı bir değer kazanmış, kadın sorunlarının önemi sürekli vurgulanmış ve bu alanda dayanışmanın gerekliliği tüm dünyada kabul görmüştür.

1910 yılında alınan bu karar, 1975 yılında da Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilerek, tüm dünyaya "Dünya Kadınlar Günü" olarak ilan edilmiştir. Böylece, dünya nüfusunun hemen hemen yarısını oluşturan kadınların, eşit hak ve toplumda daha iyi bir statü isteklerinin dile getirildiği bir gün olarak, diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de kutlanmaya başlanmıştır. Kadın sorunları; Dünya Kadınlar Günü'nde panel, miting ve yazılıgörsel medya aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunulmakta ve sorunlar yansıtılmaya çalışılmaktadır.

Dünyada kadının her alanda eşit haklara sahip olma çabaları, demokrasinin yerleşmesi, uluslararası dayanışmanın artmasıyla paralellik göstermektedir. Kadın-erkek eşitliği ve herkesin insan haklarından eşit olarak yararlanma ilkesi, Birleşmiş Milletler Antlaşması (1945), İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (1948), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (1961), Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Antlaşması (1966), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmeleri gibi temel belgelerle koruma altına alınmıştır. Ancak, günümüzde çeşitli toplumsal,

ekonomik, siyasal vb. baskı ve eşitsizlikler çoğu ülkede kadınların bu haklardan gerçekten yararlanabilmelerini zorlaştırmakta ve kadınların istekleri baskı altına alınmaya çalışılmaktadır.

Ülkemizde ise, Ulu Önder Atatürk daha Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllarda, Kurtuluş Savaşında erkeğiyle omuz omuza savaşan, cepheye mermi taşıyan asil Türk kadını unutmamıştır. Atatürk'ün bu girişimleri sonucunda, uluslararası sözleşmelerden yıllarca önce, kadınlarımıza öncelikle eğitim ve kamu hizmetlerine girebilme alanında eşit haklar tanınması sağlanırken, onların sosyal ve mesleki yaşamda rol alması yönünde de büyük adımlar atılmıştır. Bunlara koşut olarak, kadınların özellikle aile kurumu içinde hak ve özgürlüklerinin elde edilmesini sağlayan en önemli değişiklik ise, 1926 yılında Medeni Yasa'nın kabulüdür.

Bu yasa ile kadına toplumsal yaşamda ikinci planda ve bağımlı bir rol veren dinsel kuralların yerini laik kurallar almıştır. Bu değişimin ne kadar önemli olduğunu anlamak açısından sanıyorum birkaç örnek bile yeterli: Türk kadını, evlilik, boşanma, velayet, vevaset gibi konularda erkekle eşit haklara sahip olarak, pek çok ülkeden önce bu hakları kazandı. Erkeğin aynı anda yasal olarak birden fazla kadınla evlenmesi, erkeğin "boş ol" sözü ile boşanmanın gerçekleşmesi durumunun ortadan kaldırılması, kız çocuğun ve dul eşin mirastan eşit olarak yararlanması, mahkemede iki kadın tanığın bir erkek tanığa eşitliğinin kaldırılması gibi sayısız konularda eşitlik sağlanmıştır.

Büyük Atatürk: "Bir topluluk, cinsinden yalnız birinin asrın icaplarını edinmesiyle yetinirse, o topluluk yarıdan fazla zaaf içinde kalır. Bir millet, ilerlemek ve modernleşmek isterse, özellikle bu noktayı esas kabul etmek zorundadır" diyerek, sosyal ve ekonomik alanda kadınlara verilen hakların, siyasal haklarla da pekiştirilmesini sağlamıştır.

Türk kadını, 1930 yılında kabul edilen "Belediye-ler Yasası" ile yerel düzeyde seçme ve seçilme hakkı-

na kavuşmuştur. Türk kadınının siyasal haklarını tam olarak elde etmesi, 1934 yılında Anayasa değişikliği ile gerçekleşmiştir. Buna koşut olarak, 5 Aralık 1934 tarihinde çıkarılan bir yasayla da, 22 yaşını dolduran kadın erkek her Türk vatandaşının ulusal seçimlere katılma, her 30 yaşına girenlere milletvekili seçilme hakkı verilmiştir.

Şubat 1935'te yapılan seçimlerde 18 kadın milletvekili Meclis'e girmiştir. Daha sonraki yıllarda yapılan değişikliklerle seçimlere katılma yaşı 18'e indirilmesine karşın, bugün Meclisimizde 24 kadın milletvekili olduğu düşünülürse, kadınlarımızın siyasi yaşamımızda maalesef yeterli gelişmeyi gösteremediği açıkça ortaya çıkmaktadır.

Büyük Atatürk'ün, *"Kadınlarımız, erkeklerden daha çok aydın, daha çok verimli, daha çok bilgili olmak zorundadır"* sözünde baş tacı edilen Türk kadını, adeta altın tepside sunulan haklara sahip olarak; başbakan, milletvekili, yönetici, öğretmen, pilot, doktor, mühendis, avukat, hakimlik vb. mesleklerde de söz sahibi olabilmektedir. Ancak, Cumhuriyetimizin ilk yıllarında başlatılan bu çağdaşlaşma sürecinin aynı hızda sürdüğünü söylemek oldukça zordur. Türk kadını, bugün ekonomik, sosyal ve siyasal alanda Büyük Atatürk'ün düşlediği yerde değildir. Özellikle geleneksel toplumsal yapı, dinin kadına baskı aracı olarak kullanılması sonucunda; kadın, kendi yaşamını kontrol etme, düzenleme ve yönlendirme hakkını yeterince elde edememiştir. Bugün ülkemizin kırsal kesiminde, kentlerinde ve özellikle kentin varoşlarında ve hatta çeşitli bölgelerinde yaşayan kadınlar arasında yüzyıllık farklılıklar bulunmaktadır.

Kırsal kesime baktığımızda; tarlada erkek işi yapması yadırganmayan kadınlarımız, eğitim, sosyal, kültürel, siyasal hakları söz konusu olduğunda baskı altına alınmaktadır. Kentlerimizin varoşlarında yaşayan kadınlarımız ise, kentsel kültürle, kırsal kültür arasında sıkışıp kalmakta, çoğu zaman kırsal kültür galip gelmektedir. Bugün, yeterli eğitim almamış ya da aldirılmamış olan Türk kadını, ne kırsal kesimde ne de kentte evinde oturmamaktadır. Çünkü, hayat şartları buna izin vermemektedir. Kadının bazı haklarında

son derece katı olan erkek, ekonomik konularda kadını yanında görmek istemektedir. Kırsal kesimde, daha çocuk yaşta evlendirilen kadın, toprakla uğraşırken, evinin tüm yükünü de omuzlamaktadır. Kentte ise, sosyal güvenlikten yoksun olarak yaptığı gündelik temizlik, çocuk bakımı vb. alanlarda, aile geçimine katkıda bulunmaktadır. Tüm bu çabalarına karşın, kadınlarımız yine de "saçı uzun aklı kısa"lıktan bir türlü kurtulamamaktadır.

Eğitim almış kadınlarımızın da sorunları yok değildir. Çalışma hayatında üretime, ev ekonomisine katkıda bulunan kadınlarımız, maalesef gerek iş gerekse ev hayatında kadın kimliklerini kabul ettirme mücadelesi vermektedir. Aynı iş için, kadınlarımız erkeklerden daha fazla çaba harcamak zorundadır. Ev yaşantısında ise, çocuk bakımı, ev işlerinin paylaşımı konularında, daha fazla sorumluluğu yüklenmek durumundadır.

Diğer taraftan, Medeni Yasa'da yapılan değişikliklerin kadın lehine birtakım haklar getirdiği söylenese de, ekonomik özgürlükten yoksun olan bir kadının, kendine verilen hakları ne derece kullanabileceği hususu da ayrı bir tartışma konusudur. Her alanda egemen olan erkekler, yasa yaparken ekonomik çıkarlar başta olmak üzere kendi çıkarlarına dokunan her konuyu kadının aleyhinde kullanmaktadırlar. Gayrimenkul sahiplerinin yüzde 8.5'inin, TBMM'nin yüzde 4.3'ünün, yerel yöneticilerin yüzde 1'inin, işverenlerin yüzde 3.4'ünün kadın olduğu toplumumuzda, aşacağımız engellerin çok olduğu açıkça ortadadır.

Büyük Önder Atatürk'ün özlediği topluma erişmek için her Türk kadınına büyük sorumluluk, büyük görevler düşmektedir. Türk kadını, haklarını sonuna kadar kullanma, onları genişletmek için mücadele etmek zorundadır. Çünkü, Türk kadını bugün Ulu Önder Atatürk'ün özlediği noktada değil!.. Üstelik, ekonomik, siyasal ve sosyal alandaki yeri de her geçen gün biraz daha azaltılmaya, daraltılmaya çalışılıyor...

Son söz olarak, Büyük Atatürk'ü, Cumhuriyetin kurucularını ve çağdaş, demokratik, laik Türkiye Cumhuriyeti'nin yılmaz savunucularını rahmet ve minnetle anıyorum.

ORADA

Mustafa ÖZDEM

Kazamız Ağın köyüm Bademli
Hasretlikten böyle gözlerim nemli
Gitmesem olmaz gitmem önemli
Nice anılarım saklı orada

Orada bir boynu bükük bıraktım
Kalbi kırık gönlü yıkık bıraktım
Her şeyi yüz üstü dökük bıraktım
Haksız Ankara'da haklı orada

Ne söylese doğru ne yapsa haklı
Mezarıma kadar sır gibi saklı
Karşıma çok çıktı hep farklı farklı
Bence en değerli farklı orada

ARTIK SABAH OLMAYACAK

Gülsun PAYLAŞAN

Bir beyaz mermerde buldum adını
Toprağını öptüm, kokladım
Ölüm suskundu, sevdam yanında,
Sana dualar gönderdim bir tanem
Göz yaşımı sakladım...

Ölüm, sevdamdan küçük,
Acım, ölümden büyük...
Senin için,
Ben ne acılar taşıdım sırtımda,
Ağır gelmez bana bu yük!..

Benimle ağlardin,
"Ağlama" derdin
"Elbet gönüllerde sabah olacak"
Şarkılar yalan, dünya yalan bir tanem
Artık sabah olmayacak!..

14.03.2005

DERGİ

Şeref Bedri ERDEM

“Ağın”, bir düşün, sanat dergisidir.

Adı böyle...

Ben 1967’den beri “Ağın Düşün ve Sanat Dergisi”nin okuyucusuyum.

O tarihten bu yana pek çok yazı da yazdım, “Ağın’a”...

Ben, ne bir bilim adamıyım ne de sanatçı.

Benim gibi Ağın ilçesinde yeri, yurdu, hatırası olanların,

Ağın’ı Ağınlıyı tanıyan, sevenlerin,

Beldeye, bölgeye ait planı, projesi olanların “Ağın” dergisinde yazıları, şiirleri yayımlanmıştır.

Bu açıdan bakıldığında “Ağın Düşün ve Sanat Dergisi”; aynı zamanda bir iletişim, beldenin, bölgenin sevgi, özlem, ayrılık, ulaşma duygularının paylaşıldığı bir “**Hemşehrilik**” ortamıdır.

Böyle olduğu için;

Genç bilim adamlarımızın bilimsel yazıları, enerjik araştırmacıların nefis araştırmalarının yanında çok sayıdaki Ağınlıların, güzel şiirleri, hatıraları, görüş, düşünce, önerileri...

“Ağın” dergisinin içeriği olmuştur.

Kırk yıla yakın zamandır, ne vakit “Ağın’ı” elime alsam içimi bir sevinç kaplar.

Dergide, Ergönül’den ruhumu yücelere taşıyan bir şiir vardır diye umutlanırım.

Olmadığı da azdır.

Prof. Dr. Zeki Hafızogulları’ndan bir şiir, bir yazı...

Çektiğim yurt özlemini ya hafifleten, çekilir kılan, ya da ulaşmanın umudunu veren...

Kimse kimseye taş atmadı, bildiğim kadarıyla “Ağın’da”...

Cavit Alpaslan’ı severim.

Dergiye, eğitime katkısı vardır, emeği çoktur.

Sonlarda iki sayıda yazıları çıktı.

Bir köyden, bir öğretmen “Z.”den bahseder.

Anlıyorum ki bahsettiği köyde Cavit Bey benim halefim olmuş. Öğretmen “Z.”yi de ben orada bıraktım.

O adam, bir disiplin kurulu kararıyla oraya, benim yanıma atanmıştı.

Merkezin İngüzek Köyü’nde bir başöğretmenle nızası, O’nun ceza almasına sebep olmuştu.

Beraber çalıştığımız sene öğretmen “Z.”, Üstün başarılı rapor aldı.

Anlaşılan başöğretmenlik için bir itiş kakış söz konusu.

Öğretmen “Z.”, yazıldığı kadarıyla hırsızlık, arsızlık, namussuzluk etmiş değil... Cavit Bey o yazılarını bir daha okusun. Öğretmen “Z.”, yürürken yana eğilirmiş...

O yazılar, kime ne vermiş, Ağın’a Ağınlıya ne vermiş?

Bir kötü öğretmen “Z.” varmış.

Kime ne?

O öğretmen “Z.”, ne “Ağın’ı” bilir, ne okur...

“Ağın’a” yakışmayandan sakınmak gerek.

Ağın’a yakışmayacak olandan biri kişisel kavgadır, biri de muhatabı olmayan sorulardır!...

8 Mart 2005 – ANKARA

*Değerli okurlarımız,
Dergimize yeni aboneler kazandırılması yönünde
lütfen çaba harcayalım.
Adres değişikliklerini lütfen zamanında bildirelim.*

TAVUK ETİNDE HORMON VAR!(MI?)

Vet. Hek. Mehmet AKBAŞ-Vet. Hek. Uğur AKBAŞ

Son aylarda basında yapılan spekülasyonlar sonucu herkesin kafasını meşgul eden konulardan biri de tavuk eti gerçekten sağlıklı mı? Tavuk etinde hormon var mı? sorusudur.

Toplumumuzda yaygın olan “bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olma hastalığı” yine çok çarpıcı bir şekilde karşımıza çıktı. Konunun uzmanı olmayan bazı kişiler kulaktan dolma bilgilerle medyada fikir beyan ediyor. Televizyonlarda gıda terörü ile ilgili o kadar çok program seyrettik ki artık her yediğimiz gıdayı haklı olarak sorgulamaya başladık. Boyalı zeytinler, soyalı dönerler derken bir de ‘hormonlu tavuk’ iddiası ortaya çıkınca aklımız iyice karıştı. “Yumurtadan çıktığında 50-60 gr. olan bir civciv nasıl oluyor da 40-45 gün içinde 2 kg. dan fazla ağırlığa ulaşabiliyor, bu mümkün değil gibi görünüyor, olsa olsa bu hayvanlara büyüme hormonu veriliyor. Çünkü salatalık, domates gibi sebzeler hormon sayesinde çok kısa sürede ve normaline göre çok büyük ebatlarda yetiştirilebildiğine (ki bu da spekülasyondur, burada kullanılan kimyasal maddeler vardır, ancak bunlar hormon değildir) göre bu hormon tavuklarda neden kullanılmasın” fikri birçok insanın kafasını meşgul etmektedir.

Konunun detaylarını bilmeyen ve tahmin yeteneğini kullanan her insan bu sonucu çıkarabilir. Sosyal olaylarda insanlar belki daha kolay fikir yürütebilirler; ancak teknik konularda bilgi sahibi olmadan fikir yürütülmesi hele de bunun toplumda tanınan kişiler tarafından yapılması, insanlarımızı çok yanlış düşüncelere sevk etmektedir. İşte, bugün toplumda geline nokta budur. **Sonuç: Tavuk eti hormonlu.** Peki bu doğru bir yargı mı? **KESİNLİKLE HAYIR!**

Türkiye’de ki kanıtlı endüstrisi Avrupa standartlarındadır.

Türkiye’deki tavukçuluk sektörü bazı Avrupa Birliği ülkelerinden bile daha ileri düzeydedir. Avrupa’da kanatlı hayvan yetiştiriciliğinde kullanılan sağlık ürünlerinin hepsi Türkiye’de kullanılmaktadır. Bu ülkelerde yasaklanan yem katkıları ve ilaçlar Tarım Bakanlığı tarafından eş zamanlı olarak ülkemizde de kullanımdan kaldırılmıştır. Avrupa ile aynı standartta tavuk yetiştiriciliği yapılan ülkemizde sağlıksız üretimden bahsetmek çok yanlış olur.

2003 yılında, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yapılan denetimler sonucu, kanatlı sektöründe üretim yapan 5 entegre firmaya, Avrupa Birliği Ülkelerine İhracat Ön İzin Sertifikası verilmiştir. Denetimler, Tarım Bakanlığı’na bağlı resmi veteriner hekimler tarafından; canlı tavuğun yetiştirilmesi sırasında kontrolü ile kesim tesislerinde kesim öncesi ve kesim sonrası -ayrıntılı kontrolü- aşamalarından oluşmaktadır. Bu firmalar, Avrupa Birliği Veteriner Ofisi’nden (FVO) gelen denetim heyetince de Eylül 2003 tarihinde denetlenmiş ve denetçiler, firmaların durumunu olumlu bulmuştur. Sonuç olarak, Türkiye’de üretilen tavuk eti bazı prosedürlerin tamamlanmasından sonra Avrupa Birliği’ne üye ülkelere ihraç edilecek durumdadır.

Antibiyotik kullanımı

Antibiyotik kullanımı elbetteki enfeksiyon hastalıkları varlığında tavukçulukta da mevcut. Ancak, geçtiğimiz yıllarla kıyaslandığında bu grup ilaçların kullanımı daha kontrollü hale gelmiştir. Yetiştirme periyodunun 30-35. günden sonra antibiyotik preparatlarının kullanımı birçok kanatlı entegrasyonu tarafından durdurulmuştur. Tavuk etlerinde antibiyotik kalıntısı bulunmaması için gerek entegreler gerekse Tarım Bakanlığı azami özeni göstermekte, ilaçların etten geri çekme sürelerine (İ.K.A.S. = İlaç Kalıntı Arınma Süresi) dikkat etmektedirler.

Daha önceleri Avrupa’da da kullanılan antibiyotikli yem katkılarının, büyüme faktörlerinin yasaklanmasından sonra aynı uygulama ülkemizde de yapılmıştır.

Artık antibiyotikli yem katkıları, yeni uygulamalara göre sadece veteriner hekim reçetesi ile kullanılabilir.

Ülkemizde kanatlı sektöründeki antibiyotik uygulamaları AB normlarında ve gelişmiş ülkelerdeki standartlarla aynıdır.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü’nün, tavukçuluk sektöründe 2000 yılından bu yana uyguladığı ve her yıl güncellediği ulusal kalıntı izleme programı çerçevesinde, yılda 4 defa tesislerden numune almaktadır. Bu numuneleri 3 enstitü ve 3 il kontrol laboratuvarına göndererek analizlerini yaptırmaktadır. Alınan numuneler ve kontrol edilen kriterler aşağıda belirtilmiştir:

• Tavuk karkasından, karaciğer, böbrek gibi organlardan alınan örnekler (pestisit, antitoksidiyaller, ağır metaller, antibiyotik kalıntıları yönünden inceleme),

• Su analizleri; kümeslerde kullanılan içme suyu ve kesimhanelerde kullanılan sular,

• Tavukların yediği yemler,

• Canlı tavuktan alınan kan örnekleri (anabolik hormon yönünden inceleme).

Tavuk etindeki olumsuz iddiaların kanıtı var mı?

İnternet siteleri başta olmak üzere medyada konu edilen hormonlu ve antibiyotikli tavuk eti konusunda son dönemlerde yapılan olumsuz haberlerin dayanağı var mı? Tabii ki yok. Tavuk üretimi hakkında bilgi sahibi olmayan kişilerin yaptığı açıklamalar tamamen kişisel tahmin ve yorumlara dayanmaktadır. Bu konuda yapılmış bir analiz sonucu veya benzeri bir kanıt sunabilen kimse mevcut değildir.

50-60 gr. ağırlığındaki bir civcivin 40-45. günün sonunda kesim ağırlığına (2-2,5 kg) ulaşması tamamen bilimsel çalışmaların bir sonucudur.

Genetik biliminin öncüsü Gregor Mendel (1822-1884), bezelyeler ve tavuklar üzerinde yaptığı çalışmalarla Mendel kanunları diye adlandırılan genetik kuramı ortaya koydu. Bir gruptaki güçlü yönleri fazla bireyler arasındaki çaprazlamalar sonucunda daha çok güçlü bireylerin ortaya çıktığı artık bilimsel bir gerçektir. Temelini Mendel'in attığı bilimsel doğrular çerçevesinde, artık genetik yönden üstün özelliklere sahip ırklar geliştirilmiştir. Ayrıca etlik tavukların bugün yedikleri yemlerin enerji-protein değerleri geçmiş yıllardakine göre değiştirilmiş ve bu özelliğinden dolayı hayvancılık sektörünün en pahalı yemi olmuştur. Daha önceleri 80-90 günde kesim ağırlığına gelen tavuklar hormon kullanılarak değil, 20-30 yıldır süren genetik çalışmalar ve yüksek enerji – protein dengeli yemler sayesinde 40-45 günde 2,0-2,5 kg. kesim ağırlığına ulaşmaktadır.

Endüstriyel tavukçulukta amaç, minimum alanda sağlıklı yaşayabilecek maksimum hayvanın en az maliyetle yetiştirilebilmesidir. Yaz veya kış koşullarına, kümeslerin modernizasyonuna bağlı olarak değişmekle birlikte ortalama olarak her 1 m2 kümes alanında 15-20 adet hayvan yetiştirilmektedir.

İnsanlarımızın birçoğu, günümüzde sofralarımıza gelen tavuk etinin eskiden yediğimiz köy tavuk-

larına göre çok lezzetsiz ve besin değerinin düşük olduğunu düşünüyor.

Köylerde her ailenin evinde yetiştirdiği birkaç tavuk ile çoğunluğun kentlerde yaşadığı nüfusu kalabalık bir ülkede bütün vatandaşların ekonomik olarak beyaz et tüketmesi mümkün değildir. Ancak, ülkemizde de Avrupa'da olduğu gibi zaman zaman yetiştirilmesi yapılan ve free ranch-yayla tavuğu olarak adlandırılan ve farklı tarzda olan yetiştirme teknikleri ile elde edilen tavuklar mevcuttur. Bu yetiştirme tekniğinde, yaşam süresince aşı ve ihtiyaç olduğunda dahi ilaç verilmemesi ile rahatça dolaşabileceği geniş alanlarda bulundurulması kriterleri vardır. Bu tarz yetiştirme sonucu elde edilecek etin maliyeti ile şimdiki üretim şekliyle elde edilen etin maliyetinde 3 ila 4 kat maliyet farkı vardır. Avrupa'da piyasada aynı anda her iki şekilde de yetiştirilmiş tavuk etleri vardır ve çok farklı fiyatlarla satıldığından dolayı köy tavuğu tarzı üretimin oranı çok azdır.

Sağlıklı, besin değeri yüksek ve en ucuz protein kaynaklarından biri: Tavuk eti

Üretim teknikleri açısından daha kontrollü, tam entegre tesislerde üretilen tavuk eti, ülkemizde birçok et ürününe göre daha güvenilir ve sağlıklıdır.

Müslüman ülkelerde, dünyadaki en ucuz proteini kaynaklarından biri olan domuz etine alternatif olabilecek en önemli besin olan tavuk etinin, konunun uzmanı olmayan kişiler tarafından haksız yere suçlanması, sağlıksızdır diye karalanması bilgi fakirliğinden kaynaklanmaktadır. Bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olan, medyada göz önünde olan bu kişilerin beyanları, zaten protein alma oranı yeterli seviyede olmayan ülkemizde, insanlarımızın akıllarını karıştırarak onlara kötülük etmekten başka bir şey değildir.

SONUÇ:

Halkımızın yapması gereken şey, tavuk eti hormonludur, yemeyelim demek yerine, tavuk etini daha bilinçli nasıl tüketirim demesidir.

Tavuk eti alırken, yüksek üretim standartlarına sahip, bilinen, güvenilir markaları tercih etmek ve saklama koşullarına uymak, daha ucuz ve sağlıklı beslenme açısından çok önemlidir.

Yersiz ve mesnetsiz söylentilere inanarak, hormonlu olabilir şüphesiyle tavuk eti tüketmemek, hem ülke insanımıza hem de memleket ekonomisine yarar getirmek yerine zarar verecektir.

ANTALYA'DA BİR AĞINLI

Nihat ERTUĞRUL

Geride bıraktığımız 2004 yılında ülkemize gelen turist sayısı, rekor bir düzeye erişerek, 17 milyon 500 bini geride bıraktı. Ülkemizin kazandığı döviz ise milyarlarca doları buldu. İşte, rahmetli Turgut Özal'ın var olduğunu söylediği bacasız fabrikalar...

Yabancı ülke insanının, ziyaret ettiği ülkede dikkat ettiği kriterlerin en başında güvenlik gelir. Güvenli olmayan bir ülkeye turist gittiği görülmemiştir. Bunun çeşitli örnekleri yakın tarihlerde ülkemizde de defalarca yaşanmıştır. Ufak bir olay, bacasız fabrikalarımızın durmasına yol açmıştır. Ülkenin güneşi, kumu, coğrafyası ne kadar çekici olursa olsun güven en başta gelir. Kısacası güvensiz bir yere kimse gitmez, hele hele yabancı insan hiç gitmez.

Türk turizminin kalbinin attığı Antalya bölgesi, ülkeye gelen yabancı turistlerin tercih sıralamasında birinci sırayı alır. Turistlerin en fazla tercih ettiği bu bölgenin güvenliği de yıllardan beri hemşehrımız Jandarma İl Alay Komutanı Kd. Albay Erhan Güder'in başında bulunduğu jandarma tarafından sağlanıyor. 30 yıllık asker olan Erhan Albay, bölgeye bundan 3,5 yıl önce alay komutanı olarak tayin olmuş. O geldikten bu yana bölgede çok şey değişmiş, jandarma

teşkilatı tam bir Avrupalı hüviyetine kavuşmuş. Öyle ki, bunun neticesi olarak Antalya jandarması 2004 yılında kendi arasındaki Türkiye sıralamasında denetlemelerde birinci sırayı almış.

Erhan Güder kimdir?

1952 yılında Ağın'ın Başpınar (Ekirek) Mahallesi'nde doğdu. Eskilerin deyimi ile Alimullagilin Mehmedmet Dayı'nın torunu ve rahmetli Vehbi Dayı'nın oğludur. 1974 yılında Kara Harp Okulu'ndan mezun olan Erhan Güder, yurdun değişik 17 il ve ilçesinde çeşitli kademelerde görev yaptıktan sonra, Tokat ve Urfa Jandarma Alay Komutanlıklarından Antalya'ya atandı. Albay Erhan Güder, Ekirek'ten Dayı'nın torunu Güler hanım ile evli olup, yetişkin iki çocuk babasıdır.

Başarılı askerlik hayatını birçok ödülle süsleyen Güder, aldığı ödüllere geçtiğimiz Aralık ayında bir yenisini daha ekledi. Antalya Rotary Kulüp; Antalya İl Jandarma Alay Komutanlığı bünyesinde, Türkiye'de ilk defa kurulan Dogal Hayatı Koruma Takım Projesi'nden dolayı ilk defa bir askeri kuruluşa ödül verdi.

AĞIN DERGİSİ'NE EMEK VERENLER

Av. Ayla BAHTİYAR

Ankara'ya ailemi ziyarete gelip gittikçe, derginizi okuma fırsatı buluyordum. Doğrusu son bir yıldır Ankara ziyaretlerim çoğunlukla anne-babamın sağlık sorunları ile ilgili olduğu için, abonelik fikrim için zaman yaratmam pek de mümkün olmadı. Derginin Temmuz/Ağustos 2004 sayısını okurken abonelik fikrim daha da pekişti ve sadece benim değil, diğer 3 kardeşimin de abone olması gerektiğini düşündüm.

Babam (Yaşar Özel) emekli ilköğretim müfettişi olup, Ankara-Batıkent'te yaşamaktadır. Kendisi derginizin abonesisidir ve Hozakpur (Beyelması) Köyü'nden Nalbantgillerden Abdullah Özel'in oğlu, annem Ayten Türkan Özel ise Ağınli emekli öğretmen Fikri Yücel'in (Çankollu Fikri Bey'in) kızıdır. Biz dört kardeşiz. Büyük ablam Yasemin Akın, Tokat-Erbaa Devlet Hastanesi'nde uzun yıllar Kadın Doğum Uzmanı olarak görev yapmaktadır. Küçük ablam Asuman Eren, Makina Mühendisi olarak Auer/Trakya fabrikasında çalışmaktadır. Ben, Kocaeli-Gebze'de Avukatlık yapmaktayım. Erkek kardeşim H. Bülent Özel, Kocaeli Üniversitesi Medikososyal Ünitesi Hereke Kampüsünde

Doktor olarak görev yapmaktadır.

Bizler uzun yıllar Malatya'da yaşadık. O zamanlar (1974-1990) Ağın'a ve Hozakpur'a gelip gidebiliyor, şu an burnumuzda tüten leblebisinin tadına bakabiliyor, mis havasını ciğerlerimize çekebiliyor, soğuk sularından içebiliyorduk.

Ancak, anne-babam Ankara'ya yerleşince maalesef gelip gidemez olduk. Bu nedenle dergiyi okuyup, hasret gidermek istiyoruz.

Dergideki tüm yazıları, şiirleri, haberleri soluksuz okudum. Çağdaşlığı, okur-yazar oranı, kendine özgü kültür-folklorü ve şimdi aklıma gelmeyen birçok mükemmel yanlarıyla zaten gurur duyduğum ilçemle, dergimizi okurken bir kez daha gururlandım. Bu kadar az yerleşik nüfusa sahip olan bir ilçede, gerçekten düşün ve sanat nitelikli, zengin ve samimi içeriğe sahip bir derginin çıkması beni hem çok keyiflendirdi hem de gururlandırdı.

Emeği geçen herkese teşekkürlerimi, saygılarımı sunuyorum. Ellerinize sağlık.

AĞIN'DA GÜN

Seren ONAT

Gün yine başlıyor,
Ağın'ın o şirin
Küçük ellerinden birindeyim.
Günün doğuşunda
Güneşteyim...

Yeniden doğuyorum, yeniden
İnsanları büyülüyor,
Onlara ışık saçıyorum.
Ben zaten Ağın'da günü
Çok seviyorum...

Bir bakışım,
Bir nefesim yeter
Doğayı süslememe.
Çünkü ben Ağın'da güneşim
Çünkü ben Ağın'ım...

Teğmen Kalmaz İlköğ. Okulu
Sınıf 6/A ANKARA

ÖĞRENCİ FIKRALARI

Derleyen: Gizem ÖZKUL

HANGİ ZAMAN?

Öğretmen dilbilgisi dersinde geçmiş, gelecek ve şimdiki zamanı anlatıyordu.

Bir örnek vererek konuyu tamamlamayı ve öğrencilerini sınamayı istedi:

- Ben hastayım dersem, bu hangi zamandır?
- Arkadan birisi bağırdı:
- Güzel bir zaman!..

SIFIR

Sınavda hiç doğru cevap veremeyen öğrenciye, öğretmen:

- Sana, gözünün önünde kocaman bir sıfır veriyorum, dedi.
- Ama öğretmenim, ben buna layık değilim.

- Haklısın oğlum, layık değilsin ama ne yapayım, daha aşağısı yok!..

ÖĞRETMENİMİZİN TUVALETİ GELDİ

Öğretmen bir gün öğrencilerine, "Eğer tuvaletiniz gelirse iki parmağınızı kaldırın, ben anlarım." demiş.

Bir gün sınıfa müfettiş gelmiş. Müfettiş çocuklara bir + bir kaç eder" demiş. Sınıfta çık çıkmıyormuş. Öğretmenleri arkadan iki işaretini yapmış. Bir anda bütün çocuklar parmağını kaldırmış. Müfettiş bir çocuğa, "Söyle bakalım" demiş. Çocuk, "Öğretmenimizin tuvaleti geldi" diyerek yanıtlamış.

Mustafa Urcan İlköğ. Okulu Sınıf 6/C İZMİR

FIKRALAR

İsmail N. BEYDEMİR

Köprüyü Onarmak

Fırat üzerinde yapılacak barajların etüdü için, Keban Barajı'nın yapıldığı yerdeki köprü'nün yanına su ölçümü için bir şebeke kurulmuştu. Bu aracın bozulan bir yerinin onarımı için oraya giden rahmetli Saatçi Mehmet Dayımız araçla uğraşırken, tanıdık bir kirmemiz ne yaptığını soruyor. "Köprü yıkılıyor da onu onarıyorum" deyince, kirmemiz karşıya nasıl geçeceğini soruyor. Dayımız işletecek adam bulduğunu anlayınca yakasını bırakır mı? "Ayakkabılarını çıkarıp demirlere asılarak yarıya dek git, koşarak karşıya geç!" diyor. Saf köylümüz denileni yaparak koşmaya başlayınca, "Bu adam niye koşuyor, yalınayak niye geçiyor?" diye karakolun önündeki jandarmalara yakalattırıyor. Sonra da yanlarına gidip şakayı anlatarak adamı bıraktırıyor.

Bir Deyyus Daha Bulam

Rahmetli Şavki Dayı, Uzungil'e giderken, evinin önünden beni çağırdı. Kesmek için evden çıkardığı iri bir koçu tutmamı söyledi. Koçu, keseceği yere götürdük ama bir kişiyle zaptedilmesi olanaksızdı. Ben daha bir şey demeden, Şavki Dayı durumu kavrayarak koçun ipini elime verdi ve yola doğru yürürken, "Sen burada dur, ben bir deyyus daha bulup gelem!" dedi. Ben gülünce, bana dönerek "Yok yahu, sana demedim" dedi.

Cancik Dayı'nın Davulu

Bizim gençliğimizde, Cancik Dayı yetmişinin üstündeydi. Birlikte Pağnik'e (Kaşpınar) düğüne gitmiştik. Köyün hocası Cancik Dayı'nın yaşlılığını vurgulayarak, "Bu davul sana yakışmıyor" dedi. Cancik Dayı bu sözü değişik bir yorumla yanıtlayıp, "Biliyorum hoca, bu davul bana göre küçük, büyüğünü alacağım" dedi.

O Çoktan Yalayıp Yutmuştur

İbik Dayı, tavla oynarken zar istediği gibi gelmeyince ağzına söğüyor. Biraz sonra istediği zar gelince de, "Hay ağzın yiyem!" diyor. Yanındakiler az önce ağzına pislediğini anımsatınca, "O çoktan onu yalayıp yutmuştur" diye yanıtlıyor.

Hakim'nen Nasifağa'ya Sorun

Kahvecigilin rahmetli Osman Ağa'ya "Evinin önündeki bağda hangi üzümler var?" diye sorduklarında, "Ben neblem, onu Hakim'nen Nasifağa'ya sorun!" diyor.

Hıdıroz'da Pekmez Satmak

Rahmetli Osman Ağa, Hıdıroz'a pekmez satmaya gi-

diyor. Küplere doldurduğu pekmezi eşeğine yükleyip köy içine varan Osman Ağa, alıcı beklerken Hıdırozlu bir kirmemiz, pekmezin tadına bakmak amacıyla, küpün birini başına dikip, su içer gibi içerek küpü yarıya indiriyor. Osman Ağa kirmeye, "Kantara otur ki, seni tartıp daranı çıkarayım!" diyor.

Hiç mi Peynir Yoktu?

Heybesinin iki gözüne peynir doldurup şehre satmaya götüren saf bir kirmemiz, alıcı ile pazarlığını yapıp peyniri heybe ile veriyor. Alıcı, peyniri eve bırakıp heybeyi getirerek, darasını düştükten sonra parasını ödeyeceğini söyleyip gidiyor. Bir süre sonra boş heybeyi getirip tartıklarında peynirle birlikte olan ağırlığının aynısı çıkıyor. Alıcının heybeyi suya batırdığını bilmeyen saf kirmemiz kendinden şüphe ederek, heybeye peynir koymadığını düşünüp, "Lo kirve, bunun içinde heç mi pendir yohğdi?" diyor.

Ho De De Dürtme!

Hozakpur Köyü'müzde, şimdi rahmete gitmiş Ali Emi'nin gaynatası Memet Ali düğün sürerken, öküzün biri hastalanmış. Öküzü düğünden sökerek, iş geri kalmasın diye, hastalanan öküzün yerine hanımını koşmuş, düğene binerek sürmeye başlamış. Birkaç dolam döndükten sonra, karısı boyunduruğun altından başını arkaya çevirip, "Anam Memet Ali, ho de de dürtleme hemi!" demiş. (Dürtleme: Ucu iğneli mızrakla vurma.)

Bunca İnsana Kaşık Nerden Buluyorlar

Bizim çocukluk çağımızda, Ağın'a gelip yerleşen rahmetli Meşo Dayı, çobanlık yapar, tüm yaşamı evi ile dağlar arasında geçerdi. İlk kez Ağın dışına çıkarak Elazığ'a giden Meşo Dayı, kalabalık insanlara bakarak, "Yahu bunca insana kaşık nerden buluyorlar?" demiş.

Hepimiz Ölmüştük

Avukat Erkal Gencaydın, Malatya'da oturduğu yıllarda, Ağın'dan Malatya'ya arabası ile giderken, hanımı arabayı biraz da kendisi kullanmak istiyor. Erkal, hiç duymazlıktan gelip, gitmeyi sürdürürken araba yoldan çıkıp tarlaya giriyor. İçinde çocukların da bulunduğu arabanın bu kazasından büyük korku geçiren Erkal, dönüp geriye bakınca herkesin iyi olduğunu görüp seviniyor. Eşinin yüzüne bakmasından anlam çıkarak, "Sen kullansaydın şimdi hepimiz ölmüştük!" diyor.

HABERLER

• 26 Mart 2005 tarihinde, Elazığ Sıdika Avar Anadolu Kız Meslek Lisesi'nde yapılan "3. OYAK Matematik Yarışması" İl Birinciliği Sınavı'nda, Ağın İbrahim Uçunkaya Lisesi 3. oldu.

Bu yarışmada, İbrahim Uçunkaya Lisesi'ni temsil eden; Hakan Çiftçiler, Remzi Yıldırım, Mehmet Nuri Şener ve Engin Kubay adlı öğrenciler ile değerli öğretmenlerini yürekten kutlar, başarılarının devamını dileriz.

• Ağın Merkez Muhtar Kenan Çobanoğlu'na çalışma azmi ve anlayışı nedeniyle Ağın Kaymakamı Erdinç Filiz tarafından takdimname verildi.

Değerli hemşehrimizi biz de tebrik ediyor, çalışmalarında başarılar diliyoruz.

• Ankara-Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nin Olağan Genel Kurul Toplantısı, 16 Mart 2005 tarihinde Demek Merkezi'nde yapıldı. Kalabalık bir hemşehri grubunun katıldığı genel kurulda, oturma başkanlığını M. Cavit Alpaslan, 2. Başkanlığı Altan İter, yazmanlıkları ise Samettin Akbaş ile Mesut Demirel üstlendi.

Yapılan seçimler ve görev dağılımı sonucunda; Ahmet Deviren Başkan, Ahmet Çetin Başkan Yardımcısı, Mustafa Güzel Genel Sekreter, Ömer Öztürk Sayman, Mevlüt Öksüzöğlu, Samettin Akbaş ve Ahmet Demirkol üyelik görevlerini üstlendi. Denetim Kurulu üyeliklerine ise Asum Seyhun, Onur Onat, Mesut Demirel seçildiler.

Yönetim Kurulu yedek üyelikleri; Necmi Atalay, Zeynep Yılmaz, Nevzat Uysal, İ. Hakkı Akbaş, Mehmet Deviren, Gündüz Turan, Şerafettin Aslan, Denetim Kurulu Yedek üyelikleri de; Ruhi Sertaş, Alper Bilgin, Salim Karadayı'dan oluştu.

Yeni seçilen yönetim ve denetim kurulu üyelerini kutlar, görevlerinde başarılar dileriz.

• Ankara - Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği, Kadınlar Kolu; her ayın ilk cumartesi günü demek merkezi'nde yaptığı toplantılarla etkinliğini sürdürmeye devam ediyor.

Bu bağlamda, şubat ayında yapılan toplantıda, değerli hemşehrımız Av. Ünver Demirezer'in eşi HÜ Farmakognozi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ömür Demirezer "Şifalı Bitkiler", mart ayında yapılan toplantıda da, eğitimci Zerrin Karamahmut "Aile içi iletişim" konusunda bilgi sunmuştur.

• Ankara-Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği, Gençlik Kolu; Ağın- İbrahim Uçunkaya Lisesi'nde eğitim gören arkadaşlarının üniversite sınavlarına hazırlanmalarını sağlamak amacıyla, dost, arkadaş ve dersanelerden topladıkları 10 koli (159 kg.) hazırlık test kitaplarını Ağın'a göndermişlerdir.

Gençlik kolu grubuna ve bu arada Kamil Ateş'e teşekkür ederken, gençlerimize ÖSS'de başarılar diliyoruz.

• Değerli hemşehrımız Prof. Zafer Gençaydın'ın 34 adet tablodan oluşan resim sergisi, 20 Nisan 2005 tarihinde Nurol Sanat Galerisi'nde (Gelincik Sk. No:2/2 Tel: 0.312 468 86 70 Çankaya - Ankara) açıldı. Kalabalık bir ziyaretçi akınına uğrayan sergi 13 Mayıs 2005 tarihine kadar açık kalacak.

Gerçek bir Ağın aşığı olan Prof. Zafer Gençaydın'ı kutlar, sanat yaşamında daha nice başarılar dileriz.

• Dergimiz yazarlarından Mustafa Yıldırım'ın "Sivil Ölümeğin Ağında" ve "58 Gün" adlı kitapları yayımlandı.

Tüm okurlarımıza salık veriyoruz.

• Değerli hemşehrımız ve dergimiz abonelerinden Erdal Yazıcı'nın "Bir Yaprak Dökümü Öyküsü", "Yarınımız Umudumuz Çocuklar", "Son Yüzler" adlı fotoğraf albümlerinden sonra "Ço-

cuk Dünyam" adlı fotoğraf albümü de yayımlandı.

Değerli hemşehrımızın güçlü objektifiyle sabitlediği fotoğraflarına bundan sonra dergimizde yer vereceğimizi belirtir, Yazarı'ya sanat yaşamında başarılar dileriz.

• Değerli hemşehrımız İsmail Nazım Beydemir, oğlu Savaş ve gelini Selda'nın, 2 Mart 2005 tarihinde Adana'da dünyaya gelen ve adını Göksu koydukları torunu nedeniyle mutluluğu bir kez daha yaşadı.

Biz de Beydemir çiftini kutluyor, minik Göksu'ya yaşam boyu sağlık ve mutluluklar diliyoruz.

• Değerli hemşehrilerimiz ve dergimiz abonelerinden Küzneli Solmaz - Necmi Özer; çocukları Ebru - Atilla çiftinin 25 Mart 2005 tarihinde Özel Kent Hastanesi'nde dünyaya gelen ve adını Katre Nefin koydukları kız torunları nedeniyle bir kez daha nene ve dede oldular.

Biz de Özer çiftini kutluyor. Ağın nüfusunu bir artıran Katre Nefin'e yaşam boyu sağlık ve mutluluklar diliyoruz.

• Derneğimiz Kurucu, eski Yönetim Kurulu üyesi ve dergimiz abonelerinden Fatma-Soner Bilgin çifti, çocukları Emine - Alper Bilgin'in SSK Etlik Hastanesi'nde 24 Nisan 2005 tarihinde dünyaya gelen ve adını İdil koydukları torunları nedeniyle mutlu oldular.

Biz de genç çifti yürekten kutluyor, küçük İdil'in tez büyü-yerek dedesinin göl kenarındaki evine gitmesini bekliyoruz.

• Dergimiz abonelerinden ve yazarlarından, hemşehrilerimiz Hatice - Şerif Aydemir çiftinin oğulları Fatih ile Zeynep - Bilal Özer çiftinin kızları Seçil, 3 Nisan 2005 günü saat:14.00'de İstanbul'da yapılan nikah töreniyle yaşamlarını birleştirdiler.

Aydemir ve Özer ailelerini kutlar, genç çifte yaşam boyu mutluluklar dileriz.

• Ağın-Kaşpınar Köyü'nden Fatma Karadağ'ın eşi, Zeynep Özben, Hatice Yalçın, rahmetli Zeliha Sevinç, Süleyman, Sevim, Sevgi Karadağ'ın babaları, Şahin Sevinç'in dedesi Karagil'in Ömer Karadağ, 4 Mart 2005 tarihinde Ağın'da yaşamını yitirmiştir.

• Ağın - Bademli Köyü'nden değerli hemşehrımız Cımkı Ali'nin eşi, Necati, Fatma, Hasan, Hüseyin, İbrahim, Gaffar, Muhammer, Recep Özdem'in anneleri Fatma Özdem, 16 Mart 2005 tarihinde Elazığ'da yaşamını yitirmiş ve ertesi gün Bademli'de toprağa verilmiştir.

• Ağın - Andiri Mahallesi'nden Fikriye Baltacı'nın eşi, Mustafa Baltacı ile Ümmügülüm Güleriyüz'ün ağabeyleri, Leyla Kaya ile Sedat, Murat Baltacı'nın babaları Halim Baltacı, 2 Nisan 2005 tarihinde Malatya T. Özal Tıp Fakültesi Hastanesi'nde yaşamını yitirmiş ve daha sonra Andiri'de toprağa verilmiştir.

• Ağın Akpınar Mahallesi'nden öğretmen rahmetli Nurettin Karadağ'ın (Nuri Hoca) eşi, dergimiz abonelerinden M. Ruhi, Ahmet Vahi, Naip Karadağ ile Tezer Küçük ve Sezer Yaman'ın anneleri Pakize Karadağ, 27 Nisan 2005 tarihinde yaşamını yitirmiş ve Ankara Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verilmiştir.

Ölenlere Tanrı'dan rahmet, aile yakınlarına ve tüm sevenlerine başsağlığı dileriz.

DOĞUMLAR

Mahalle-Köy	Çocuğun Adı Soyadı	Baba Adı	Doğum Yeri	Doğum Tarihi
Kuzgeçe Mah.	Sude Ekici	Erol	Maltepe	01.03.2005
Yedibağ Köyü	Hakan Batuhan Kaya	Hakan	İzmir	01.03.2005
Uzungil Mah.	Göksu Beydemir	Savaş	Seyhan	02.03.2005
Müd. Hüs. Ef. Mah.	Elif Esma Özkan	Fethi	Elazığ	03.03.2005
Pul Köyü	Burak Karakaş	Mehmet	Fatih	04.03.2005
Bademli Köyü	Fatma Beyza Özdem	Gaffar	Altındağ	07.03.2005
Müd. Hüs. Ef. Mah.	Mustafa Aktağ	Hakan	Mersin	17.03.2005
Beyelması Köyü	Alanur Bilir	Tayfun	Kadıköy	18.03.2005
Balcılar Mah.	Arda Özdem	Serhat	Diyarbakır	28.03.2005
Şenpınar Mah.	Tuana Seher Aydın	Ahmet Murat	Körfez	30.03.2005
Bademli Köyü	Sudenaz Yurtman	Lütfi	Malatya	03.04.2005
Samançay Köyü	Zeynep Tuğba Özer	Erol	Konak	04.04.2005
Akpınar Mah.	Mustafa Utku Deviren	Erkan	Yenimahalle	05.04.2005
Kaşpınar Köyü	Kübranın Fırat	Ersan	Çanakkale	05.04.2005
Samançay Köyü	Sıla Yaren Pasinli	Özdemir	Konak	08.04.2005
Bahadırlar Köyü	Eren Ertürk	Serdar	Altındağ	11.04.2005
Saraycık Köyü	Sıla İkinci	Saim	Elazığ	14.04.2005
Müd. Hüs. Ef. Mah.	Uğur Tokmak	Ceyhan	Seyhan	17.04.2005
Pul Köyü	Fırat Yalçın	Burhan	Altındağ	17.04.2005
Pul Köyü	Şafak Taşoğlu	Ayhan	Çankaya	22.04.2005
Şenpınar Mah.	Hakan Dirican	Hasan	Konak	24.04.2005
Uzungil Mah.	İdil Bilgin	Alper	Çankaya	24.04.2005

EVLENENLER

Mahalle-Köy	Adı Soyadı	Evlenilenin Adı Soyadı	Evlenilen Yer	Evlenme Tarihi
Samançay Köyü	Servet Köprülü	Süreyya Bitek	Pendik	29.03.2005
Modanlı Köyü	Hüseyin Aşkın Alper	Gülşen Karaman	Denizli	01.04.2005
Başpınar Mah.	Kürşat Güder	Esra Kavcar	Antalya	02.04.2005
Müd. Hüs. Ef. Mah.	Mehmet Fatih Aydemir	Seçil Özer	Eminönü	03.04.2005
Bademli Köyü	Nevzat Aydın	Sabriye Albayrak	Ağın	04.04.2005
Şenpınar Mah.	Ali Ufuk Gül	Fatma Gülekoğlu	Elazığ	09.04.2005
Bademli Köyü	Deniz Özer	Makbule Yayla	Konak	10.04.2005
Modanlı Köyü	Recep Yıldırım	Ayşe Bildirir	Esenler	10.04.2005

ÖLÜMLER

Mahalle-Köy	Adı Soyadı	Doğum Tarihi	Ölüm Tarihi
Samançay Köyü	Mehmet Naim Yücel	1337	03.03.2005
Kaşpınar Köyü	Ömer Karadağ	1905	04.03.2005
Dibekli Köyü	Süleyman Yüce	1924	06.03.2005
Kuzgeçe Mah.	Hasan Eren	07.12.1949	09.03.2005
Saraycık Köyü	Hulusi Keleştemur	02.01.1953	14.03.2005
Bademli Köyü	Fatime Özdem	04.04.1940	16.03.2005
Tatarağası Mah.	Emine Münevver Erbil	05.09.1924	18.03.2005
Uzungil Mah.	Zeliha Faika Beydemir	1929	20.03.2005
Akpınar Mah.	Ümmüğülsüm Gökalep	1917	21.03.2005
Yedibağ Köyü	Burhan Özcan	15.03.1949	22.03.2005
Demircan Köyü	Fatma Güngör	1921	25.03.2005
Bahadırlar Köyü	Ayşe Şahin	26.04.1958	25.03.2005
Demircan Köyü	Zeliha Özdemir	1911	27.03.2005
Bahadırlar Köyü	Ayşe Arslan	1924	30.03.2005
Hacıyusuf Mah.	Saniye Tıraşoğlu	1328	30.03.2005
Yenipayam Köyü	Alaettin Çetin	25.05.1940	30.03.2005
Balcılar Mah.	Necibe Aydemir	20.03.1942	31.03.2005
Uzungil Mah.	Aynur Koçer	24.02.1957	01.04.2005
Akpınar Mah.	Saliha Demir	1923	01.04.2005
Akpınar Mah.	Halim Baltacı	27.10.1933	02.04.2005
Öğrendik Köyü	Süleyman İkinci	1924	04.04.2005
Modanlı Köyü	Erduhan Acar	29.07.1935	08.04.2005
Başpınar Mah.	Mustafa Selçuk	23.01.1933	10.04.2005
A. Yabancı Köyü	Mehmet Murat	03.04.1923	14.04.2005
Samançay Köyü	Mehmet Serttaş	01.09.1934	17.04.2005
Uzungil Mah.	Fahri Koçer	1928	20.04.2005
Beyelması Köyü	Fatma Akbaş	1926	21.04.2005
Bademli Köyü	Hatice Karatepe	1922	22.04.2005

Araba ressamı, Bursa 1989
Fotoğraf: Erdal YAZICI